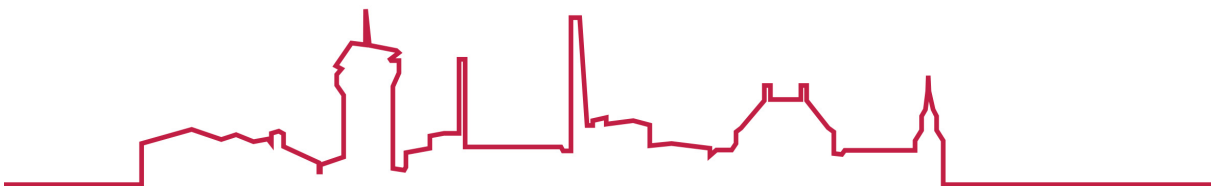

MUUTOSTALOUSARVIO 2020
TALO USSUUNNITELMA 2020 - 2023

Käyttötalousosa

KAUPUNGINHALLITUS 11.5.2020
KAUPUNGINVALTUUSTO

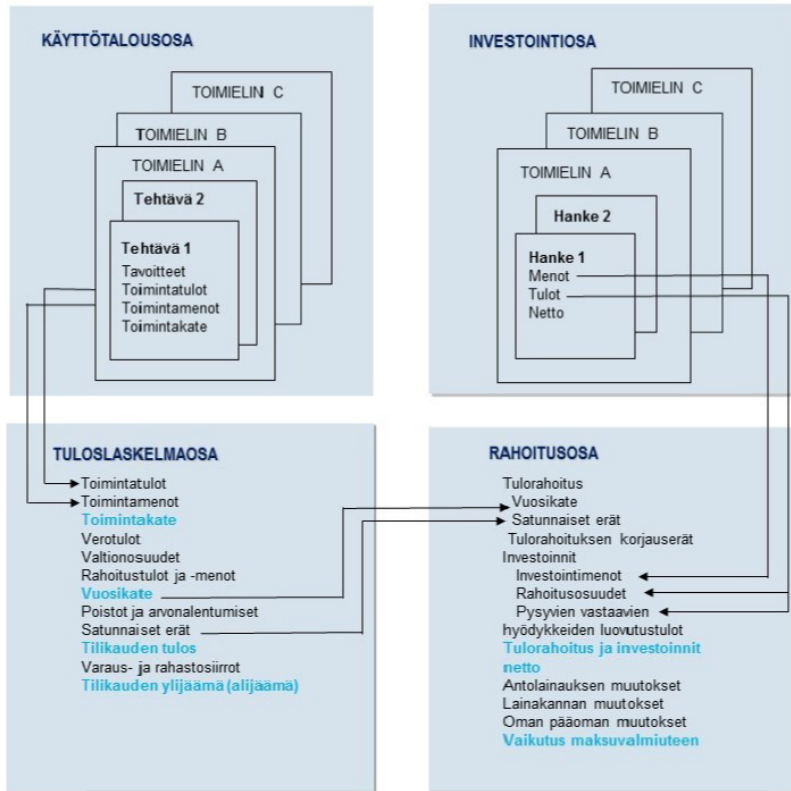

Sisällys

MUUTOSTALOUSARVION PERUSTEET	4
HENKILÖSTÖ	8
KÄYTTÖTALOUS.....	11
KAUPUNGINVALTUUSTO	13
TARKASTUSLAUTAKUNTA	13
KONSERNIPALVELUT	13
<i>Kaupunginhallitus ja yleishallinto</i>	<i>13</i>
<i>HR- ja viestintäpalvelut</i>	<i>16</i>
<i>Sisäiset tukipalvelut.....</i>	<i>18</i>
SIVISTYSPALVELUT	21
<i>Sivistystoimen hallinto</i>	<i>21</i>
<i>Varhaiskasvatuspalvelut</i>	<i>22</i>
<i>Esi- ja perusopetuspalvelut (ml valmistava opetus).....</i>	<i>25</i>
<i>Lukiokoulutus</i>	<i>30</i>
<i>Kansalaisopisto- ja muut sivistyspalvelut.....</i>	<i>32</i>
<i>Kasvatuksen- ja opetuksen yksilölliset palvelut.....</i>	<i>33</i>
KULTTUURI- JA HYVINVOINTIPALVELUT	35
<i>Kulttuuri – ja hyvinvointipalveluiden hallinto (lautakunta, hallinto, hanketoiminta)</i>	<i>35</i>
<i>Kulttuuripalvelut.....</i>	<i>35</i>
<i>Kirjastopalvelut</i>	<i>36</i>
<i>Nuorisopalvelut</i>	<i>37</i>
<i>Työllisyys- ja kasvupalvelut</i>	<i>38</i>
<i>Liikunta- ja järjestöpalvelut.....</i>	<i>40</i>
TEKNISET PALVELUT	42
<i>Teknisen palvelukeskuksen hallinto</i>	<i>42</i>
<i>Kaupunkisuunnittelu- ja joukkoliikennepalvelut</i>	<i>43</i>
<i>Tilapalvelut.....</i>	<i>44</i>
<i>Infra- ja liikuntapaikkapalvelut</i>	<i>46</i>
<i>Ympäristö- ja pelastuspalvelut</i>	<i>47</i>
SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT.....	49
<i>Palveluiden tilaus</i>	<i>49</i>
<i>Sosiaalipalvelut</i>	<i>50</i>
<i>Vanhus- ja vammaispalvelut</i>	<i>51</i>
TULOSLASKELMAOSA	53

MUUTOSTALOUSARVION PERUSTEET

Talousarvion ja -suunnitelman eri osien keskinäistä yhteyttä kuvaa seuraavana oleva kaavio. Toimintaa ja taloutta suunnitellaan ja seurataan käyttötalouden, investointien, tuloslaskennan ja rahoituksen näkökulmista. Käyttötalousoosassa asetetaan palvelutavoitteet ja budjetoidaan niiden järjestämisen vaatimat menot ja tulot. Investointiosassa budjetoidaan pitkävaikutteisten tuotantovälineiden kuten rakennusten, kiinteiden rakenteiden ja kaluston hankinta, rahoitusosuudet ja omaisuuden myynti. Tuloslaskelmaosassa osoitetaan tulorahoituksen riittävyys käyttömenoihin ja poistoihin. Rahoitusosassa osoitetaan yhteenvetona rahan lähteet ja käyttö.

Kaavio 1. Kunnan talousarvio- ja -suunnitelmarakenne. (JHS 199, Liite 1 Käsikirja)

Mänttä-Vilppulan kaupungin muutostalousarvion lähtökohdat

Vuoden 2020 talousarviovuotta edeltää useampi ylijäämäinen vuosi. Kaupungin talouden tasapainoa on kuitenkin tavoiteltu pitkään, sillä mikäli eräät poikkeukselliset kertaluonteiset erät vuosien 2017-2018 jätetään huomioita, kaupungin talous on ollut tasapainossa viimeksi vuonna 2017.

Taloudelliset lähtökohdat ovat heikentyneet vuoden 2019 aikana. Tämän hetkisten toteumaennusteiden mukaan alijäämä tulee kasvamaan vuoden 2019 talousarvioon verrattuna noin 1 miljoona euroa. Alijäämään merkittävimmin vaikuttavat tekijät ovat menojen kasvu sekä verotuloissa ja valtionosuuksissa tapahtunut romahdus.

Kaupungin toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset mm. väestön ikääntyminen sekä yleisen taloustilanteen vaikutukset luovat kasvupaineita menojen näkökulmasta. Tulojen näkökulmasta vähenevä väestömäärä hidastaa verotulojen kehitystä sekä vähentää valtionosuuksia. Talouden rakenteita pitää jatkossakin uudistaa rohkeasti. Tämä tarkoittaa muun muassa palveluverkon

uudistamista ja kehittämishankkeisiin panostamista. Investointien pitää olla tuottavia ja harkittuja, sillä tasoa ei ole tällä hetkellä varaa nostaa. Tulevina vuosina keskeistä on kaupungin tulo-rahoituksen turvaaminen sekä menojen hallinta, jotta pystytään turvaamaan palvelujen riittävyys ja saatavuus.

Talouden ja toiminnan sopeuttamissuunnitelma

Kuntalain 110 §:n mukaan kunnan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen enintään neljän vuoden pituisena suunnittelukautena, jos talousarvion laatimisvuoden taseeseen ei arvioida kertyvän ylijäämää. Jos taseen alijäämää ei saada katetuksi suunnittelukautena, taloussuunnitelman yhteydessä on päätettävä yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla kattamaton alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Mänttä-Vilppulan kaupungin strategiassa keskeisenä toimintaperiaatteena on toiminnan ja talouden välinen tiukka yhteys. Strategiset päämäärät tähtäävät kunnossa olevaan ja kestäväan talouteen. Vuonna 2017 käynnistettiin talouden tasapanottamisohjelma, jonka ensimmäiset toimenpiteet ajoittuivat vuodelle 2018. Talouden tasapanottamisohjelma sekä siinä määritellyt toimenpiteet jatkuvat vuoteen 2021 saakka. Talouden tasapainon hakeminen on ollut haasteellista viime vuosina. Taloustilanteeseen vaikuttaa pitkälti verotulojen ja valtionosuuksien maksuosuuksien väheneminen. Myös asukasmäärä on ollut laskeva, joka osaltaan vaikuttaa kaupungin talouteen.

Vuoden 2020 muutostalousarvion ja vuosien 2020-2022 taloussuunnitelman laadinta

Mänttä-Vilppulan kaupunginvaltuusto hyväksyi vuoden 2020 talousarvion ja vuosien 2020-2022 taloussuunnitelman kokouksessaan 16.12.2019 § 100. Kaupunginhallitus on päättänyt kokouksessaan 9.12.2019 (§ 314) aloittaa yhteistoimintaneuvottelut koko kaupungin osalta. Työnantaja on antanut YT-ryhmän kokouksessa 18.12.2019 neuvotteluesityksen Mänttä-Vilppulan kaupungin yhteistoimintaneuvotteluiden aloittamisesta. Kaupungin YT-ryhmä on todennut neuvottelutuloksen kokouksessaan 24.3.2020. Neuvotteluiden perusteena on kaupunginhallituksen päättämä 2 000 000 euron rakenteellinen kustannusten vähentämistarve. Muutostalousarvio korvaa kaupunginvaltuuston hyväksymän talousarvion 2020 niiltä osin kuin muutostalousarviossa on esitetty. Nyt tehtävät muutokset kohdistuvat käyttötalousosaan. Muilta osin voimaan jää kaupunginvaltuuston aiemmin hyväksymä talousarvio 2020.

Talousarvion sitovuus

Hallintosäännön § 70 mukaan valtuusto hyväksyy talousarviossa määrärahat, tuloarviot ja toiminnalliset tavoitteet vastuualueittain. Talousarvio sitoo vastuualueita toiminnallisesti ja taloudellisesti. Määrärahan sitovuus tarkoittaa sitä, että toimitilin ei saa ylittää talousarviossa sille osoitettua määrärahaa. Talousarvioon tehtävät muutokset on saatava vireille valtuustolle talousarviovuoden aikana. Talousarviovuoden jälkeen talousarvion muutoksia voidaan käsitellä vain poikkeustapauksissa. Tilinpäätöksen allekirjoittamisen jälkeen talousarvion muutosesi-tyksestä ei voida valtuustolle tehdä. Määrärahan muutosesityksessä on selvitettävä myös muutoksen vaikutus toiminnallisiin tavoitteisiin ja tuloarvioihin. Vastaavasti toiminnallisia tavoitteita tai tuloarvioita koskevassa muutosesityksessä on selvitettävä muutoksen vaikutus määrärahoihin (hallintosääntö § 71).

- valtuusto hyväksyy määrärahat, tuloarviot ja toiminnalliset tavoitteet **vastuualueittain**
- valtuustoon nähden sitova määrärahataso on **vastuualuetaso**

- määrärahojen sitovuudessa noudatetaan **nettoperiaatetta**, mikä tarkoittaa, että valtuustoon nähden määrärahojen sitova taso vastuualeilla ovat nettomenot

Jos talousarvion määrärahojen käyttö vaatii toimielimen erillisen päätöksen tai määrärahojen käyttö muusta syystä tuodaan päätettäväksi kaupungin toimielimiin, valmistelussa tulee ilmetä päätöstä ja täytäntöönpanoa varten menon kustannuspaikka ja summa. Valmistelijan tulee huolehtia, että päätös on mahdollista tehdä määrärahojen puitteissa. Muussa tapauksessa päätösehdotuksessa on esitettävä valtuustolle lisämäärärahapyyntö.

Henkilöstö

Henkilöstömäärän kehitys 2010 – 2020

Alla olevassa taulukossa on esitetty kaupungin vakinaisen henkilöstön lukumäärä vuodesta 2010 alkaen. Henkilöstön lukumäärä on esitetty aina kunkin vuoden viimeisen päivän tilanteen mukaisesti. Taulukossa on lisäksi ennustettu henkilöstömäärän kehittymistä vuodelle 2020.

Ajankohta	Vakinaiset	Määräaikaiset	Yhteensä	Muutos edellisvuoteen
TP 31.12.2010	347	72	419	
TP 31.12.2011	352	66	418	-1
TP 31.12.2012	351	74	425	7
TP 31.12.2013	349	81	430	5
TP 31.12.2014	331	98	429	-1
TP 31.12.2015	336	76	412	-17
TP 31.12.2016	336	68	404	-8
TP 31.12.2017	330	64	394	-10
TP 31.12.2018	311	75	386	-8
TP 31.12.2019	311	70	381	-5
TA 31.12.2020	309	70	379	-2
TA muutos 31.12.2020	300	67	367	-12

Taulukko 1. Henkilöstömäärän kehitys 2010-2020 (Sote- henkilöstöstä vertailussa mukana on sosiaalihuollon henkilöstö.)

Taulukkoon on ennakoitu henkilöstömäärän kehitys. Yleisesti voidaan todeta, että henkilöstömäärä on tulee muutostalousarvion ja yhteistoimintamenettelyiden takia vähentymään vuodelle 2020. Tämä johtuu käytännössä palvelutarpeen arvioinneista ja tiettyjen tehtäväkokonaisuuksien yhdistämisestä. Lisäystä tapahtuu tietyissä uusissa toiminnoissa. Eläköitymisiä tulee edelleen tapahtumaan myös vuonna 2020 ja eläköitymisiin varaudutaan käytössä olevalla henkilöstösuunnittelumallilla. On huomattava, että kullakin palvelusuhteessa olevalla on subjektiivinen oikeus jatkaa työskentelyä aina 68-vuotiaaksi. Henkilöstömäärän kehitykseen on vaikuttanut suunnitelmakaudella kaupungin sote-palveluiden yhtiöittäminen ja Pihlajakoti-palveluyksikön siirtäminen kaupungin toiminnaksi vuoden 2019 syksyllä.

Organisaatiossa on käytössä henkilöstösuunnitelmat, joiden tarkoituksena on suunnitella toimintaa pitkäjänteisesti kaupungin strategisten päämäärien sekä toimintaympäristön muutosten mukaan ja sopeuttaa henkilöstön osaaminen ja määrä tavoitteiden ja muutosten mukaisesti. Suunnitelmien ulkopuolisiin rekrytointeihin tarvitaan edelleen kaupunginhallituksen täyttölupa. Henkilöstösuunnittelu- ja täyttölupamenettelyn avulla kaupunginhallituksella on mahdollisuus arvioida palveluiden tuotantotavan, palvelutason ja henkilöstökustannusten suhdetta ja toteuttaa vähennyksiä henkilöstökustannuksissa, missä se arvioidaan mahdolliseksi.

Kaupunki käyttää eri syistä myös määräaikaiseen palvelussuhteeseen otettua henkilöstöä. Määräaikaisen henkilöstön käyttöä on kaupunginhallituksen eri päätöksillä pyritty vähentämään Mäntän ja Vilppulan yhdistymisestä lähtien 2009. Määräaikaisen henkilöstön määrä on myös kuvattu yllä olevassa taulukossa. Organisaatiossa lähdetään siitä perusajatuksesta, että määräaikaisille palvelussuhteille tulee aina löytyä hyvä peruste työsopimuslain mukaisesti.

Kaupunkikonsernin organisaatio muuttuu vuoden 2020 alusta. Tämä aiheuttaa sen, että vertailutietoa eri palvelualueiden välillä on vaikea saada. Eläköitymiset näkyvät henkilöstökustannuksissa viiveellä johtuen usein pitkistä kertyneistä vapaista, jotka pidetään palvelussuhteen lopussa. Kustannusten osalta on huomioitava, että talousarviossa esitetyt kustannukset on vuonna 2019 arvioitu henkilöstösuunnitelmien pohjalta. Kilpailukyky sopimuksen mukaiset lomarahat on arvioitu palautettavaksi vuodelle 2010. Tämän vaikutus on n. 1,5% korotus ja lisäksi on arvioitu n. 1% yleiskorotus palkkatasoon. Suurin yksittäinen syy kustannusten nousulle on vuoden 2019 aikana myönnettyt täyttöluvat palvelualueille. Täyttölupien perusteena on ollut mm. valmistavan opetuksen oppilasmäärän kasvu, varhaiskasvatuksen henkilöstölisäykset sekä erilaiset projektiluontoiset työt.

Mänttä-Vilppulan kaupungissa on käyty yhteistoimintaneuvottelut perustuen työnantajan 18.12.2019 antamaan kirjalliseen neuvotteluesitykseen. Työnantajaa ovat edustaneet kaupunginjohtaja, henkilöstöpäällikkö sekä kaupunginhallituksen varsinaiset jäsenet. Henkilöstön edustajina ovat toimineet Mänttä-Vilppulan kaupungin hallintosäännön 2 § mukaisen virallisen yhteistoimintaelimen, YT-ryhmän, työntekijöiden edustajat sekä muut luottamusmiehet. Edustettuina ovat olleet lain yhteistoiminnasta kunnissa mukaisesti kaikki kaupungin henkilöstöryhmien edustajat, eli kunnallisten pääsopijajärjestöjen pääluottamusmiehet sekä työsuojeluvaltuutetut.

Neuvottelut on saatu päätökseen 19.3.2020, jolloin neuvottelujen osapuolet ovat sopineet neuvotteluvälvoitteen tulleen täytetyksi. Neuvotteluissa on käsitelty perusteet työvoiman vähentämiselle sekä selvitetty toimenpiteitä ja vaihtoehtoja kustannussäästöjen saavuttamiseksi, toiminnan tehostamiseksi sekä vähentämisen kohteena olevan henkilöpiirin rajaamiseksi. Neuvotteluiden päättyttyä on todettu henkilöstövähennyksiksi yhteensä 20 työntekijää: 10 irtisanomisuhan alla olevaa tai toimen/viran lakkautusta, kahdeksan eläköitymistä, kaksi määräaikaisen tehtävän täyttämättä jättämistä sekä neljä nimike- ja/tai tehtävämuutosta. Yhteensä 12 henkilön vähennykset on arvioitu toteutettavaksi 31.12.2020 mennessä.

Taloussuunnitelma 2020 – 2023

TUOSLASKELMA	TP 2018	TA2019	TA2020	MUUTOS TA2020	TS2021	TS2022	TS2023
ulkoinen							
Myyntituotot	5 193 901	2 140 769	8 520 840	8 502 010			
Maksutuotot	4 695 164	4 554 705	5 159 130	5 187 130			
Tuet ja avustukset	787 832	577 300	536 000	536 000			
Muut toimintatuotot	4 391 347	1 747 335	3 695 670	3 695 670			
Toimintatuotot	15 068 244	9 020 109	17 911 640	17 920 810	18 000 000	18 000 000	18 000 000
Henkilöstökulut	-18 163 720	-18 127 303	-19 667 664	-19 247 582	-19 247 582	-18 847 582	-18 847 582
Palvelujen ostot	-51 053 590	-49 950 153	-57 960 581	-58 562 478	-58 562 478	-57 862 478	-57 762 478
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-4 709 780	-2 828 202	-2 831 137	-2 830 237	-2 830 237	-2 580 237	-2 580 237
Avustukset	-2 820 632	-3 087 910	-3 795 610	-3 015 610	-3 015 610	-3 015 610	-3 015 610
Muut toimintakulut	-1 780 342	-826 497	-796 282	-773 032	-773 032	-736 537	-736 537
Säästötoimenpiteet					1 386 495	100 000	
Toimintakulut	-78 528 064	-74 800 065	-85 051 274	-84 428 939	-83 042 444	-82 942 444	-82 942 444
TOIMINTAKATE	-63 459 820	-65 779 956	-67 139 634	-66 508 129	-65 042 444	-64 942 444	-64 942 444
Verotulot	39 313 713	41 700 000	41 350 000	41 350 000	41 350 000	42 000 000	42 000 000
Valtionosuudet	25 425 910	24 450 000	25 200 000	25 200 000	25 200 000	25 500 000	25 500 000
Rahoitustuotot- ja kulut	419 497	88 300	135 000	135 000	135 000	135 000	135 000
VUOSIKATE	1 699 300	458 344	-454 634	176 871	1 642 556	2 692 556	2 692 556
Suunnitelman mukaiset pois- tot	-2 854 177	-2 604 772	-2 641 516	-2 641 516	-2 641 516	-2 641 516	-2 641 516
Satunnaiset erät							
TILIKAUDEN TULOS	-1 154 877	-2 146 428	-3 096 150	-2 464 645	-998 960	51 040	51 040
Poistoeron muutos	4 150	4 150	4 150	4 150	4 150	4 150	4 150
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 150 727	-2 142 278	-3 092 000	-2 460 495	-994 810	55 190	55 190

” Sote- ja maakuntauudistusta on suunniteltu toteutettavaksi vuodesta 2021 lähtien. Muutokseen liittyviä lakeja ei kuitenkaan ole vielä hyväksytty. Lakia valmistelevien tietojen perusteella ei voida tehdä päätöksiä, vaan on tukeuduttava olemassa olevaan lainsäädäntöön. Siksi Kuntaliitto suosittelee nykyisten ohjeiden perusteella, että kunnat ja kuntayhtymät laativat vuoden 2021 taloussuunnitelmansa siten, että sen luvuissa ei huomioida mahdollista tulevaa uudistusta.” (www.kunnat.net: Vuosien 2019–2021 taloussuunnitelman laatiminen)

KÄYTTÖTALOUS

Kaupunginvaltuusto

Toiminnan kuvaus

Vuonna 2020 valtuuston arvioidaan kokoontuvan valtuuston kokoukseen yhdeksän kertaa. Varsinaisten kokousten lisäksi valtuusto työskentelee myös seminaarityyppisesti eri aihealueiden puitteissa. Kaupunginvaltuuston 2020 vuoden toiminnan keskeisimpinä tavoitteina on talouden tasapainottamisohjelman toteuttaminen sekä kaupungin organisaatiorakenteen edelleen kehittäminen.

Valtuuston sitovuustaso	TP2016	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020	MTA2020
Tulot						
Menot	-107 512	-122 742	-141 801	-99 878	-104 525	-104 525
Netto	-107 512	-122 742	-141 801	-99 878	-104 525	-104 525

Tarkastuslautakunta

Toiminnan kuvaus

Tarkastustoiminnasta vastaa 5-jäseninen tarkastuslautakunta. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain mukaan arvioida, ovatko talousarviossa asetetut toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on riippumattomasti huomioida kunnan toiminnan tarkoituksenmukaisuutta ja tuloksellisuutta, sekä resurssien käytön tehokkuutta.

Kuntalain mukaan tarkastuslautakunnalla on oikeus saada tietoja. Tarkastuslautakunta perehtyy valtuuston asettamiin tavoitteisiin ja kunnanhallituksen toimintakertomukseen. Tarkastuslautakunta tuo hallitukselle ja valtuustolle tiedoksi havaitsemiaan ja käsittelemiään puutteita sekä epäkohtia ja tekee korjaavia toimenpide-esityksiä.

Valtuuston sitovuustaso	TP2016	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020	MTA2020
Tulot						
Menot	-26 794	-25 713	-31 133	-22 715	-30 000	-30 000
Netto	-26 794	-25 713	-31 133	-22 715	-30 000	-30 000

Konsernipalvelut

Kaupunginhallitus ja yleishallinto

Toiminnan kuvaus

Kaupunginhallituksen ja yleishallinnon vastuualueelle kuuluvat kaupunginhallituksen toiminta, toimikunnat, jäsenmaksut, yleisavustukset, käyttövarausmäärärahat, muu kaupunginhallituksen alainen toiminta, ystäväkuntatoiminta, turvallisuus ja valmiustoiminta, kehitysyhtiöt (avustus), projektit sekä maaseutuelinkeinot.

Kaupunginhallitus valmistelee kaupunginvaltuustossa käsiteltävät asiat, huolehtii valtuuston päätösten täytäntöönpanosta sekä johtaa kaupungin hallintoa ja taloutta. Tässä yhteydessä hyväksytään MVT Oy:n 5% osakkeiden myynti. Kaupungin hallitus tekee tästä päätöksen myöhemmin.

Valtuuston sitovuustaso	TA2019	TA2020	MTA2020
Tulot		2 000 000	2 000 000
Menot	- 1 623 041	-1 734 968	-1624 968
Netto	- 1 623 041	- 265 032	375 032

TOIMINNALLISET TAVOITTEET				
Toiminnallinen tavoite	Strateginen kytkös	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Kuntalaisten kuuleminen ja osallistaminen päätöksentekoprosesseihin	Asukasdemokratian vahvistaminen/asiakastytyvyyden kohentaminen, digitalisaatio	Tilaisuuksien määrä, kyselyiden määrä, osallistuvien kuntalaisten määrä	kyselyiden laatu ja määrä, vastaajien määrä, kyselyiden hyödyntäminen valmistelussa	
Yrittäjättyytyvyyden nostaminen	Elinvoimaisuuden ja yrittäjyyden edistäminen	Kyselyt	Tyytyväisyyden nousee (alkutaso ensin selville)	
Saavutettavuuden, asioinnin parantaminen	"Vaikutetaan erityisesti joukkoliikenneyhteyksien turvaamiseen ja edelleen kehittämiseen , "varmistetaan, että liikkuminen kaupungissa ja kaupunkiin on mahdollisimman jouhevaa"	Pendelöinnin määrä, matkailijoiden määrä, käynnistetyt suunnitelmat	Lyhyen aikavälin tavoite: Junapilotille jatko	
Konsernijohtamisen tarkempi määrittely ja tehostaminen	"Kaupunkia johdetaan konserninäkökulmasta"		Valmis 6/2020	

Kehitysyhtiöt

MW-Kehitys Oy on Mänttä-Vilppulan kaupungissa toimiva elinkeino- ja kehitysyhtiö. MW-Kehityksen toiminnan perustavoitteena on tarjota yritysten kehittämispalveluita, vaikuttaa positiivisesti yritysten toimintaympäristöön sekä saada toiminnallaan lisättyä Mänttä-Vilppulassa toimivien yritysten määrää sekä työpaikkoja. MW-Kehityksen pääomistaja on Mänttä-Vilppulan kaupunki. Lisäksi osakkaina on alueella toimivia merkittäviä yrityksiä.

Elinvoimatyön painopisteet vuonna 2020 liittyvät edelleen vahvasti edunvalvontaan liikenne- ja kaavoitushankkeissa. Sassin alueen kehittämisen edistäminen sekä saavutettavuuden parantaminen rautatieliikenteen avulla ovat tärkeitä. Yhtiö osallistuu tiiviissä yhteistyössä kaupungin johdon kanssa ulkomaisten yhteyksien vahvistamiseen. Yrityksille alueen vahvuuksia ovat muun muassa osaava henkilöstö, toisen asteen vahva koulutustarjonta sekä korkeakouluverkostot, henkilöstön sitoutuneisuus työpaikkaan ja vahva teollinen kulttuuri. Taidekaupungin innovatiivinen ja innostava ilmapiiri yhdessä kärkihankkeiden kanssa tukevat alueen yritystoiminnan kehittymistä.

Yrke Kiinteistöt Oy on Mänttä-Vilppulassa toimiva kiinteistökehitysyhtiö. Yrke tarjoaa ja vuokraa alueelle sijoittuville sekä alueella toimiville yrityksille niiden tarpeisiin sopivia toimitiloja. Yrken pääomistaja on Mänttä-Vilppulan kaupunki. Lisäksi osakkaina on alueella toimivia merkittäviä yrityksiä.

Yrken omistuksessa on yhteensä n. 30.000 m2 erilaisia toimitiloja, jotka sopivat mm. teknologia-, palvelu- ja hyvinvointialan yrityksille. Yrke voi rakentaa yritykselle sopivat toimitilat tai

esimerkiksi ostaa olemassa olevat toimitilat ja tehdä niihin sijoittuvan yrityksen tarvitseman remontin. Useat alueen merkittävät yritykset toimivat tai ovat toimineet Yrken toimitiloissa. Lisäksi Yrke tarjoaa Mänttä-Vilppulan kaupungille sen omistuksessa olevien yrityskiinteistöjen hallinnointipalvelut.

Yrke on kehittänyt pitkään pääomasijoitustoimintaa alueella osallistunut mm. useamman pääomasijoitusrahaston perustamiseen sekä sijoittanut itse eräisiin alueella toimiviin yrityksiin. Yrke toimii osaomistamiensa yritysten hallituksissa tilanteen ja tarpeen mukaan.

Mänttä-Vilppulassa on useita yritysalueita, kuten Isonniemen teollisuuspuisto sekä Kangasmaan ja Mustanlahden teollisuusalueet. Isonniemen teollisuuspuistoa profiloi taide ja puistomainen ympäristö. Näiden lisäksi merkittäviä yrityksiä toimii useilla muilla alueilla. Jatkossa yritystoimintaa pyritään houkuttelemaan myös mm. Mustanlahden teollisuuspuistoon, mikä sijaitsee logistisesti erinomaisessa paikassa. Yrke kehittää näitä yritysalueita vastaamaan yritysten tarpeita sekä infran että palveluiden saatavuuden näkökulmista.

Sopivien toimitilojen löytyminen on yrityksen liiketoiminnan harjoittamiselle ehdoton edellytys, joten Yrke on keskeisessä roolissa kaupungin elinvoimaisuuden ja elinkeinotoiminnan kehittäjänä. Tähän kuuluu myös liikekiinteistökonseptien edistäminen kaupungin keskustaajamissa. Tällä hetkellä Yrken toimitilojen käyttöaste on erittäin hyvä.

Leader-toimintaryhmä PoKo ry.

Maaseuturahaston alueellisena toimijana on PoKo ry., joka on yksi Suomessa toimivista alueellisista Leader-toimintaryhmistä. Leader-toimintaryhmät tarjoavat mahdollisuuksia paikalliseen kehittämiseen. PoKo ry:n toimialueena on Mänttä-Vilppula, Ruovesi ja Virrat sekä Juupajoki. PoKo ry:ltä voi hakea osarahoitusta uutta luoviin kehittämistoimenpiteisiin, jotka edistävät työllisyyttä, asumisviihtyvyyttä, maaseudun palveluiden uudelleen organisointia tai taloudellisestikin merkittävää kulttuuritoimintaa.

Maaseutuelinkeinot

Laki maaseutuhallinnon järjestämisestä kunnissa (L 210/2010) velvoittaa, että kunta vastaa alueellaan maaseutuhallinnon järjestämisestä siten, että maaseutuhallinnon tehtävät tulevat hoidetuiksi Euroopan unionin ja kansallisen lainsäädännön kannalta asianmukaisella tavalla. Kunnan on muodostettava maaseutuhallinnon tehtävien hoitamiseksi toiminnallinen kokonaisuus, jonka alueella toimii vähintään 800 maatalouden tukihakemuksen tehnyttä luonnollista henkilöä tai yhteisöä.

Mänttä-Vilppulan kaupunki on tehnyt sopimuksen yhteistoiminta-alueen muodostamisesta yhdessä Jämsän, Keuruun, Kuhmoisten, Multian, Petäjäveden, Ruoveden ja Virtain kanssa. Keuruun kaupunki toimii isäntäkuntana vastaten viranomais tehtävien järjestämisestä koko alueelle. Yhteistoiminta-alue on aloittanut toimintansa vuoden 2013 alusta. Mänttä-Vilppulan osa-aikaiset maataloussihteerit siirtyivät Keuruu kaupungin palvelukseen. Asiakkaille tilanne ei ole tuonut muutosta, koska paikalliset toimipisteet säilyvät ennallaan.

Kuntien maksuosuuksien jakoperusteet maaseutuhallinnon menojen osalta on sovittu yhteistoimintasopimuksessa siten, että kustannuksista 40 prosenttia jaetaan toimintavuotta edeltävän vuoden kuntien aktiivitulojen määrän perusteella 40 prosenttia toimintavuotta edeltävän vuoden tukipäätösten määrien perusteella ja 20 prosenttia tasan kuntien kesken. Maaseudun

kehittämistoimenpiteitä toteutetaan koko yhteistoiminta-alueella hyväksytyn suunnitelman mukaisesti. Kehittämisohjelman toteutuksen koordinoinnista vastaa yksi viranhaltija joka huolehtii myös siitä, että toimenpiteitä tehdään kaikissa alueen kunnissa tasapuolisesti. Tehtävä on normaalia maaseutuelinkeinoviranomaisen virkатыötä. Tässä vaiheessa toimenpiteet ovat pieniä, lähinnä tiedon välittämistä rahoitus- ja tukimahdollisuuksista, meneillään olevista hankkeista ja lupasasioista maaseudun yrittä jille sekä uusien yritysmahdollisuuksien kartoittamista ja info tilaisuuksien järjestämistä.

HR- ja viestintäpalvelut

Henkilöstöpalvelut

Henkilöstöpalveluihin kuuluvat omina kustannuspaikkoinaan henkilöstöpalvelut, työterveyshuolto, työpaikkaruokailu, työsuojelu- ja TYKY-toiminta ja yhteinen koulutus. Kaupunginhallitus vastaa kaupungille työnantajana kuuluvasta henkilöstöpolitiikasta, siihen liittyvästä päätöksenteosta ja henkilöstöasioiden ohjauksesta. Henkilöstöasioiden valmistelusta kaupunginhallitukselle vastaa henkilöstöpäällikkö. Henkilöstöpalveluita tullaan jatkossa kohdentamaan yhä enemmän konsernipalveluiden näkökulmasta koko kaupunkikonserniin.

Kunnallisen yhteistoimintalain mukaisena yhteistoimintaelimenä toimii YT-ryhmä. Yhteistoimintalain tarkoituksena on edistää työnantajan ja henkilöstön välistä yhteistoimintaa kunnissa. Yhteistoiminnan tavoitteena on antaa henkilöstölle mahdollisuus yhteisymmärryksessä työnantajan kanssa osallistua kaupungin toiminnan kehittämiseen ja antaa henkilöstölle mahdollisuus vaikuttaa omaa työtään ja työyhteisöään koskevien päätösten valmisteluun sekä samalla edistää kunnallisen palvelutuotannon tuloksellisuutta ja henkilöstön työelämän laatua.

Henkilöstöpalveluiden painopistealueet

Henkilöstöpalveluiden toiminnan painopistealueet:

- Henkilöstöhallinto- ja raportointi
- Laadullinen ja määrällinen henkilöstösuunnittelu
- Palkkausjärjestelmä, palkanlaskenta ja palkkapolitiikka
- Työhyvinvointi ja työkykyjohtaminen
- Ulkoinen ja sisäinen työnantajakuva

Työterveyshuolto

Työterveyshuolto on hankittu vuoden 2013 alusta lukien Pihlajalinna Oy:ltä. Työterveyshuoltosopimukseen liittyy lakisääteisen työterveyshuollon lisäksi työterveyspainotteiset sairaanhoitopalvelut. Kaupungin työterveyshuollon yleistavoitteena on terveellinen ja turvallinen työympäristö, työhön liittyvien sairauksien ennaltaehkäisy ja varhainen tuki, työntekijän työ- ja toimintakyvyn ylläpitäminen ja terveyden edistäminen.

Vuonna 2020 työterveyshuollon toimintaa kehitetään aktiivisen tuen mallin prosessien mukaisesti. Lisäksi työterveyshuolto tullaan kilpailuttamaan vuoden 2020 keväällä.

Yhteinen koulutus

Kustannuspaikka sisältää palvelualueiden toimialaan kuulumattoman yleiskoulutuksen, esim. esimieskoulutus ja osa ensiapukoulutuksesta. Vuonna 2020 jatketaan esimiesvalmennusta, jonka

tavoitteena on valmentaa käytännönläheisesti, mitä taitavalta ja motivoivalta esimieheltä odotetaan ja mitä kaupungin konserniorganisaatio odottaa esimieheltä. Lisäksi koulutusmäärärahoja käytetään yhteisesti käytössä olevien it-järjestelmien koulutukseen organisaatiossa.

Viestintäpalvelut

Kaupungin viestintä ja kaupunkimarkkinointi keskitetään vuoden 2020 alusta HR- ja viestintäpalveluihin. Tarkoituksena on kehittää kaupunkikonsernin sisäistä ja ulkoista viestintää ja kirkastaa kaupungin Taidekaupunki-brändiä. Vuoden aikana kehitetään uutta viestinnän toimintamallia tukemaan sekä viestinnän että kaupunkimarkkinoinnin toteuttamista. Viestintäpalveluiden operatiivista toimintaa ja kehittämistä tekee viestintäsuunnittelija.

Viestintäpalveluiden painopistealueet:

- Viestintäsuunnittelu
- Brändin kehitys ja työnantajakuva
- Tiedottaminen
- Viestintäosaamisen kehittäminen
- Viestintäkanavien kehittäminen

Työsuojelu ja TYKY-toiminta

Työsuojelu on kunnallisen alan työsuojelun yhteistoimintasopimuksen mukaan osa henkilöstövoimavarojen strategista johtamista. Sen tarkoituksena on kehittää työn ja työympäristön terveellisyyttä ja turvallisuutta, kestäväää tuloksellisuutta tuottavaa työelämää ja henkilöstön kokemaa työhyvinvointia suunnitelmallisten johtamis- ja toimintatapojen avulla.

Kaupungin työsuojelutoimikuntaan kuuluu työsuojelupäällikön lisäksi kaksi työsuojeluvaltuutettua sekä neljä työsuojeluasiamiestä, joista kaksi on nimetty varatyösuojeluvaltuutetuiksi. Työsuojelun esittämiä määrärahoja käytetään liikunnan ja muun virkistystoiminnan tukemiseen ja henkilöstön omaehtoiseen virkistystoimintaan palvelualueittain. Virallisena työsuojelutoimikuntana toimii kaupungin virallinen yhteistoimintaelin YT-ryhmä.

Asiointipalvelut

Yhteispalvelu on tapa tarjota julkishallinnon ja muita palveluja keskitetysti yhdestä paikasta. Yhteispalvelu perustuu kuntien ja valtion viranomaisten väliseen yhteistyöhön ja sopimiseen. Mänttä-Vilppulaan on perustettu vuoden 2018 aikana valtion ja kaupungin palveluiden asiakaspalvelua asiointipiste-palvelukonseptilla tuottava yhteispalvelupiste, Taidekaupungin asiointipiste. Palveluvalikoimassa ovat matkailuinfo, Kela, Vero, TE-palvelut ja Maistraatti, Koskelantalot Oy, sosiaalipalvelut, työllisyys- ja maahanmuuttopalvelut sekä etsivä nuorisotyö. Myöhemmin palveluvalikoimaan on tarkoitus lisätä muita palveluita, kuten lupapiste.fi, poliisin lupapalvelut ja muita vastaavia palveluita.

Asiointipalveluiden vastuualueen päällikkönä toimii henkilöstöpäällikkö ja päivittäisestä esimiestyöstä vastaa palveluesimies yhdessä kahden palveluneuvojan kanssa. Tarkoituksena on säilyttää valtion palvelut kaupungissa, tehostaa ja digitalisoida kaupungin palvelutuotantoa ja tarkastella kaupungin palveluita nimenomaan asiakasnäkökulmasta. Lisäksi asiointipiste elävöittää kaupungin keskustaa tuomalla kaupunkilaisten saataville virkeä ja nykyaikainen palvelupiste.

Vuodelle 2019 toiminta ja kustannukset on vakiinnutettu ja keskitytään palveluvalikoiman laajentamiseen ja kehittämiseen.

Valtuuston sitovuustaso	TA2019	TA2020	MTA2020
Tulot	131 300	163 800	163 800
Menot	-595 857	-798 037	-775 037
Netto	-464 557	-634 237	-611 237

TOIMINNALLISET TAVOITTEET				
Toiminnallinen tavoite	Strateginen kytkös	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Kaupungin ulkoisen ja sisäisen viestinnän kehittäminen	Asukasdemokratia ja julkisuuskuva, osaamisen kehittäminen	Suunnitelma tehty ja jalkautettu organisaatioon 12/2020 mennessä.	Konsernitasoisen viestintäsuunnitelman ja brändikäsikirjan laatiminen 12/2020 mennessä	Kyllä/ei
Kaupunkikonsernin asiakaspalvelun kehittäminen	Asiakaslähtöisyys, Osaamisen kehittäminen ja luovuuteen kannustaminen	Prosessikuvaus valmis ja otettu käyttöön 12/2020 mennessä	Sisäisten asiakaspalveluprosessien kuvaaminen ja asiakaspalveluosaamisen kehittämissuunnitelma yhteistyössä palvelualueiden kanssa 12/2020	Kyllä/ei
Kaupunkikonsernin palvelutuotannon tehostaminen	Toiminnan ja talouden tiukka yhteys, digitalisaatio, asiakaslähtöisyys	Työaikamudot selvitetty 6/2020 ja järjestelmä käytössä 12/2019	Kaupungin työaikamuotojen selvittäminen ja työajanhallintajärjestelmän uudistaminen 12/2020	Kyllä/ei
Kaupunkikonsernin työhyvinvoinnin tukeminen	Vastuullisuus ja asiakaslähtöisyys, hyvinvoinnin kaikinpuolinen edistäminen	Uusi sopimus voimassa 12/2020	Kaupungin työterveyshuollon kilpailuttaminen 12/2019, sisällön kohdentaminen työhyvinvoinnin mittareiden mukaan ja kustannustaso max 500e/työntekijä. Työterveyshuollon laajentaminen konsernitasolle.	Kyllä/ei

Sisäiset tukipalvelut

Toiminnan kuvaus

Sisäiset tukipalvelut tuottaa palveluita kaupunkiorganisaatiolle ja kaupunkikonsernin tytäryhtiöille, joiden tarve on yhteinen. Näitä ovat palkka-, talous-, toimisto- sekä IT-palvelut. Tavoitteena on joustavat, kustannustehokkaat ja laadukkaat palvelut. Osa sisäisten tukipalveluiden tehtävistä on lakisääteisiä, jolloin sisäiset tukipalvelut vastaavat säädösten mukaisesta raportoinnista ja toiminnasta.

Toimistopalvelut

Toimistopalveluiden tehtävänä on hoitaa kaupungin keskusarkisto, kaupungin kirjaamo sekä vastata kaupungintalon neuvontapisteen palveluista, toimistotarvikehankinnoista, posti- ja monistus- sekä kuluvalvontapalveluista.

Palkkapalvelut

Palkkapalveluiden tehtävänä on hoitaa kaupungin työntekijöiden palkanmaksuun liittyvät tehtävät. Lisäksi palvelua tuotetaan osalla tytäryhtiöistä.

Henkilöstön työpaikkaruokailumahdollisuus on järjestetty kaupungin omiin koulujen ja muiden laitosten ruokaloihin sekä tukemalla yksityisissä lounasruokaa tarjoavissa ravintoloissa tapahtuvaa työpaikkaruokailua. Sopimuksen piiriin pyritään saamaan kaikki paikalliset lounasruokailuyrittäjät

Talouspalvelut

Talouspalveluiden tehtävänä on hoitaa kaupungin kirjanpitoa ja maksuliikennettä, tuottaa ajantasaisesti organisaatiolle oikeata ja riittävää tietoa mm. talousarvion toteutumisesta sekä laatia vuosittain asetetun aikataulun mukaisesti talousarvio ja -suunnitelma, tilinpäätös ja talouden lakisääteiset tilastot

Talouspalveluihin on budjetoitu myös mm. kaupungin verotuskustannukset.

IT-palvelut

Tietotekniikan tehtäväalueella tavoitteena 2020 on

- varautua mahdolliseen yhteistoiminta-alueen laajentumiseen
- toteuttaa palkkahallinnon järjestelmämuutos
- ottaa käyttöön Office 365 –palvelut

Vuoden aikana sisäisissä tukipalveluissa käsitellään:

- Ostolaskuja noin 17 500 kpl
- Myyntilaskuja noin 35 000 kpl
- Palkkalaskelmia yli 8 000 kpl

Sisäiset tukipalvelut yhteensä

Valtuuston sitovuustaso	TA2019	TA2020	MTA2020
Tulot	10 000	50 740	50 740
Menot	-640 147	-1 349 066	-1 360 666
Netto	-630 147	-1 298 326	-1 309 926

TOIMINNALLISET TAVOITTEET				
Toiminnallinen tavoite	Strateginen kytkös	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Toiminta- ja taloustilaston digitalisoituminen	Toiminnan ja talouden tiukka yhteys	Valmius saavutettu 12/2020 mennessä, käyttöönottovalmius vuodelle 2021	Tilaston tietojen lähettäminen XBRL-muodossa, yhteistyössä tietohallinnon kanssa	
Taloushallinnon digitalisaation ja prosessien kehittäminen	Saavutettavuus ja sujuva asiointi	Kyllä / Ei	Sopimuskohdituksen käyttöönottaminen (myös tyttäret?) Johdon DashBoard Excel-pohjien hyötykäyttö Premiumissa	
Palkkahallinnonjärjestelmän uudistaminen	Toiminnan ja talouden tiukka yhteys	Kyllä/ei	Selvitetään palkkahallinnon järjestelmän uudistamiseen liittyvät vaihtoehdot ja kilpailutus 12/2020	
Tikettijärjestelmän käyttöönotto.	Sisäisen palvelun parantaminen.	Kyllä/Ei	Järjestelmä otettu käyttöön 2020 kuluessa.	
Varautuminen mahdolliseen YT-alueen laajentumiseen.		Kyllä/Ei	Varmistetaan olemassa olevan infran kapasiteetti.	
Saavutettavuusdirektiivin vaatimat toimenpiteet Internet-alustaan.	Kuntalaisten osallistaminen entistä paremmin.	Kyllä/Ei	Sivusto tukee saavutettavuutta.	
Hallintopalvelukeskuksen organisointi	Toiminnan ja talouden tiukka yhteys	Kyllä / Ei	Hallintopalvelukeskuksen toiminta organisoitu 12/2020 mennessä	
Kaupungin asiakirjahallinnon kehittäminen	Toiminnan ja talouden tiukka yhteys	Kyllä / Ei	Tiedonhallintasuunnitelma valmis 12/2020	

KONSERNIPALVELUT YHTEENSÄ

Valtuuston sitovuustaso	TP2016	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020	MTA2020
Tulot	2 297 606	2 921 491	5 594 734	1 427 519	2 214 540	2 214 540
Menot	- 3 939 201	-4 456 345	-7 104 448	-5 981 854	-3 882 071	-3 760 671
Netto	-1 641 595	-1 534 854	-1 509 714	-4 554 335	-1 667 531	-1 546 131

Sivistyspalvelut

Toiminta-ajatus

Sivistyspalvelujen palvelujen tehtävänä on tuottaa ja kehittää kaupunkilaisille järjestettäviä laadukkaita kasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen palveluja sekä edistää niiden avulla hyvinvointia, osallisuutta ja kasvumahdollisuuksia.

Sivistystoimen hallinto

Perustehtävä

Sivistystoimen yleissuunnittelu ja johtaminen sekä sivistyspalveluiden tuottamisen ja kehittämisen ohjaus. Yhteistyö kaupungin sisällä, Ylä-Pirkanmaan seudulla ja muissa sidosryhmäverkostoissa.

Toiminnan painopistealueet 2019-2021

Painopiste

Perusopetuksen pedagoginen kehittäminen ja toiminnallisten prosessien tarkastelu ja kehittäminen kustannustehokkaaksi toiminnaksi

- esi- ja perusopetuksen pedagogiset periaatteet (profiloituminen)
- erityisen tuen opetuksen prosessin kehittäminen
- yläkoulujen TET-jaksojen kehittäminen yhteistyössä yrittäjien kanssa
- luonnossa oppimisen mahdollisuuksien hyödyntäminen opetuksessa
- liikkuva koulu

Lukiokoulutuksen sisällöllinen kehittäminen, saavutettavuuden parantaminen ja opiskelijoiden asumisen edellytysten parantaminen yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa.

Sivistyspalveluiden asiakaspalveluprosessien arviointi ja kehittäminen entistä sujuvammiksi

Strateginen kytkös

Toiminnan ja talouden tiukka yhteys

Elinkeinoelämän kehittäminen ja yrittäjyyden ja työpaikkakehityksen edistäminen

Luontoarvot ja luonnon monimuotoisuuden säilyminen

Lähipalveluiden turvaaminen

Saavutettavuus ja sujuva asiointi

Sivistystoimen hallinto yhteensä

Tunnusluvut	TP2018	TA2019	TA2020	MTA2020
Sivistyslautakunnan kokoukset/päätökset	9/62	10/80	10/80	
Sivistysjohtajan päätökset	170+172	150+250	150+250	

Valtuuston sitovuustaso	TP2018	TA2019	TA2020	MTA2020
Tulot				
Menot	-202 817	-217 691	-312 472	-312 472
Netto	-202 817	- 217 691	-312 472	-312 472

Varhaiskasvatuspalvelut

Toiminnan kuvaus

Varhaiskasvatusta järjestetään päiväkodeissa, ryhmäperhepäiväkodissa ja perhepäivähoidossa. Vuorohoito järjestetään Miinanhelmen päiväkodissa Mäntässä. Esiopetusta täydentävää varhaiskasvatusta järjestetään joko päiväkotien tai koulujen yhteydessä. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja tukee lapsia, henkilökuntaa sekä perheitä konsultoimalla ja osallistumalla varhaiskasvatuksen arjen toimintaan.

Avointa varhaiskasvatusta järjestetään avoimessa päiväkodissa kerran viikossa. Tavoitteena on vakiinnuttaa ja pienimuotoinen avoin varhaiskasvatustoiminta osaksi palvelutarjontaa sekä kehittää ja mahdollisesti myös laajentaa sitä yhteistyökumppaneiden kanssa.

Varhaiskasvatuksen vastuualueeseen kuuluvat myös kotihoidontuki ja yksityisen hoidon tuki. Kotihoidontukea maksetaan alle kolmivuotiaasta lapsesta, joka ei käytä kunnallista varhaiskasvatuspalvelua. Mänttä-Vilppulan kaupunki ei maksa lakisääteisen kotihoidon tuen lisäksi muuta kuntakohtaista lisäosaa. Vaihtoehtona kunnalliselle päivähoidolle perhe voi valita yksityisen palveluntuottajan tai palkata hoitajan kotiin, jolloin perhe voi hakea yksityisen hoidon tukea. Kotihoidon ja yksityisen hoidon tuen päätökset tehdään KELA:ssa. Yksityisen päivähoitopalvelun valvovana viranhaltijana toimii varhaiskasvatuksen johtaja.

Varhaiskasvatuksessa lasten läsnäolopäivien arviointi ennakkoon on tunti-/hoitoaikaperusteisen maksukäytännön aikana haasteellista. Perhe voi käyttää esimerkiksi 147h/kk sopimuksessa (80% maksimijasta ja –maksusta) tunnit perheen tarpeen mukaisesti 7h/pv = noin 20 päivää/kk tai 10h/pv= noin 14 pv/kk. Arvio hoitopäivistä on laskettu keskimääräisen päivittäisen hoitoajan perusteella.

TA2018 ja TA2019 päiväkotipaikkojen näkyvä kasvuna edellisiin vuosiin nähden, sillä 1.8.2018 alkaen henkilöstömitoitus oli yksi aikuinen kahdeksaa kolme vuotta täyttäneitä kokoaikaista lasta kohden henkilöstön määrän pysyessä samana. Tätä ennen suhdeluku oli 1:7.

TUNNUSLUVUT	TA2016	TA2017	TA2018	TA2019	TA2020
Läsnäolopäivät					
Päiväkodit	46000	43000	45000	45000	65000
Perhepäivähoito, sis. ryhmäperhepäivähoidon	10200	8500	7000	7000	5500
Vuorohoito	8500	10500	11500	11500	0* sis. päiväkodin läsnäolopäiväarvion
Läsnäolopäivät yhteensä	64700	62000	63500	63500	70500
Laskennalliset tilapaikat					
Perhepäivähoito	44	36	22	20	20
Vuorohoito	40	40	0	0	0
Ryhmäperhepäivähoito	8	8	8	8	8
Päiväkotipaikat, (sis. vuorohoito TA2018 alkaen)	234	234	310	310	301
Tilapaikat yhteensä	326	318	340	338	329

Voimavarat henkilötyövuosissa					
Varhaiskasvatuksen johtaja	1	1	1	1	1
Perhepäivähoidon ohjaaja	1	1	0,2	0	0
Päiväkodin johtaja (hallinto)	2	2	3	2	2
Päiväkodin johtaja (pedagogiikka)				1	1
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja (ent. kiertävä erityislastentarhanopettaja)	1	1	1	1	1
Toimistohenkilöstö	0,9	1	1	1	1
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja (ent. lastentarhanopettaja)	12,7	12,7	14,4	14,5	15
Lastenhoitaja	27	27	30,5	27,8	34,4
Ryhmäperhepäivähoitaja	9	9	2,8	2	2
Perhepäivähoitaja	11,8	10	5,4	5	5
Oppisopimusopiskelija	1	1	0	0	0
Päiväkotiaavustaja	3	3	2,5	2,5	2,5
Päiväkotiapulainen	0	0	0,8	0,8	0,8
Koulunkäynninohjaaja				0,2	0
Henkilökohtainen avustaja					0,25
Voimavarat henkilötyövuosissa yhteensä	70,4	68,7	62,6	58,8	66,0

Varhaiskasvatuksen pitkän aikavälin tavoitteet

- tuetaan lasten ja perheiden hyvinvointia ja osallisuutta
- oikea-aikainen ja riittävä tuki varhaiskasvatuksessa
- osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö
- vetovoiman lisääminen ja henkilökunnan pysyvyys

Painopistealueet

Henkilöstömitoituksen muutokseen valmistautuminen

TA2020 henkilöstömäärässä on varauduttu hallituksen kaavailemaan varhaiskasvatuksen lakimuutokseen 1.8.2020 alkaen, jolloin subjektiivinen varhaiskasvatusoikeus laajenee kokopäiväiseksi ja henkilöstömitoituksen suhdeluku palautetaan 1:7. 1.8.2020 alkaen on suunniteltu lisättäväksi yksi ryhmä, jotta varhaiskasvatuspalvelua voidaan tarjota tarpeen mukaisesti.

Kasvatushenkilöstön koulutustason nostaminen

Varhaiskasvatuslaki tuli voimaa 1.9.2018. Laissa määritellään henkilökunnan kelpoisuusvaatimukset ja henkilöstörakenne. Kasvatushenkilöstöstä tulee 2/3 osa olla varhaiskasvatuksen opettajien tai varhaiskasvatuksen sosionomeja, varhaiskasvatuksen lastenhoitajia 1/3. Vaikka henkilöstörakenteen osalta on siirtymäaikaa vuoden 2030 alkuun, on tilanteeseen paneuduttava jo aikaisessa vaiheessa, sillä henkilöstörakenne muuttuu merkittävästi, kun nyt 1/3 osa kasvattajista on varhaiskasvatuksen opettajia tai sosionomeja ja 2/3 osaa on lastenhoitajia.

Varhaiskasvatuksen tietovaranto VARDA käytössä

Uusi varhaiskasvatuslaki toi veloitteen myös varhaiskasvatusta koskevien tietojen tallentamiseen valtakunnalliseen varhaiskasvatuksen tietovarantoon Vardaan ja valmistelut onnistuneeseen tallennustyöhön jatkuvat vielä vuonna 2020.

Uudet toiminnalliset ratkaisut

Varhaiskasvatuksen tulosalueella on mietittävä uusia toiminnallisia ratkaisuja ja rakenteita, joilla voidaan vähentää kustannuksia. Yhteistyötä päivähoitoyksiköiden sisällä sekä yksiköiden välillä kehitetään edelleen, jotta tekijöitä on oikeassa paikassa oikeaan aikaan riittävästi. Päivähoidon mobiiliratkaisu on tuonut mahdollisuuden tiivistää yksiköiden ja ryhmien yhteistyötä, kun lasten päivähoidon tarve on kirjattu vanhempien toimesta jo hyvissä ajoin.

Hankerahoituksen hakeminen

Valtionavustuksien osalta on esitetty, että tiettyjä varhaiskasvatuksen palveluja rahoitetaan erillisin hankevaroin:

- Varhaiskasvatuksen laatu- ja tasa-arvo-ohjelmaan varataan 125 miljoonaa euroa vuosille 2020 - 2022
- subjektiivisen varhaiskasvatusoikeuden toteuttamiseen 7 miljoonaa euroa
- varhaiskasvatuksen ryhmäkokojen pienentämiseen 6,7 miljoonaa euroa

Valtuuston sitovuustaso	TP2018	TA2019	TA2020	MTA2020
Tulot	386 367	336 000	344 000	344 000
Menot	-3 769 240	-3 932 099	-4 280 062	-4 213 616
Netto	-3 382 873	-3 596 099	-3 936 062	-3 869 616

TOIMINNALLISET TAVOITTEET				
Toiminnallinen tavoite	Strateginen kytkös	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Lapsiperheiden hyvinvointi	Asiakastytyväisyyden kohentaminen	Asiakastytyväisyyskysely	Laadukkaan varhaiskasvatustoiminnan toteuttaminen. Asiakastytyväisyyskyselyn tulostavoite 3,5 (asteikolla 1-5)	
Oikea-aikainen ja riittävä tuki varhaiskasvatuksessa kolmiportaisen tuen toimenpiteitä kehittämällä	Asiakaslähtöiset rakenteet ja prosessit	Erityisen tuen lasten määrä varhaiskasvatuksessa ja sen vaikutus ryhmäkoon ja/tai avustajaresurssin henkilöstömenoihin	Yhdenmukaistaminen perusopetuksen kanssa, Henkilöstörakenne ja mitoitukset vastaavat tarpeita	
Avoin varhaiskasvatus-toiminta	Lähipalveluiden turvaaminen	Osallistujien määrä sekä vaikutus subjektiivisen varhaiskasvatuksen määrään	Jatketaan avointa varhaiskasvatustoimintaa. Vähintään kerran viikossa toteuttavaan varhaiskasvatus-toimintaan osallistuu > 5 perhettä/viikko	
Tilapäisen hoidon järjestäminen perheille	Lähipalveluiden turvaaminen	Laskutettavienpäivien lkm	Tilaispäishoidosta laskutettavien päivien lkm > 2019	
Kulttuuri- ja liikuntakasvatuksen kehittämissuunnitelma varhaiskasvatuksesta luki-oon laajapohjaisena yhteistyönä	Osaamisen kehittämisen ja luovuuteen kannustaminen	Suunnitelma yhteistyössä kulttuuri- ja hyvinvointipalvelujen kanssa	Kulttuuri- ja liikuntakasvatuspolun kehittäminen ja aloittaminen varhaiskasvatuksesta perusopetuksen kautta lukiokoulutukseen	

Esi- ja perusopetuspalvelut (ml valmistava opetus)

ESIOPETUSOPPILAAT

Tilastointipäivä 20.9.2019

Ennuste

	17-18	18-19	19-20	20-21	21-22	22-23
Vilppulankosken koulu	35	37	29	23	20	20
Kolhon koulu	9	7	9	5	8	3
Savosenmäen koulu	49	41	48	46	38	31
Yhteensä	93	85	86	74	66	54

Esiopetus on osa Mänttä-Vilppulan kaupungin järjestämiä koulutuspalveluita. Esiopetus rakentuu valtakunnallisen opetussuunnitelman perusteiden pohjalle sekä paikallisiin opetussuunnitelmiin. Mänttä-Vilppulassa esiopetusta järjestetään peruskouluissa erillisryhmissä ja päiväkodissa erillisryhmissä.

Hallinnollisesti ryhmät kuuluvat Savosenmäen, Vilppulankosken ja Kolhon kouluihin. Kunta on velvollinen järjestämään alueellaan asuville lapsille esiopetusta oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna. Esiopetuksen koulumatkaetus on ollut voimassa 1.8.2004 lähtien. Mänttä-Vilppulan koulukuljetusperusteiden mukaan esiopetusoppilaat saavat kuljetuksen vähintään kolmen (3) kilometrin matkasta. Esiopetusta tulee antaa vähintään 700 tuntia vuodessa ja lapsen työpäivään saa kuulua enintään viisi oppituntia.

Mikäli lapsi ei osallistu kunnan järjestämään esiopetukseen huoltaja vastaa siitä, että lapsi saa esiopetuksen tavoitteiden mukaista toimintaa. Kaupungilla ei ole velvollisuutta valvoa kotiopetuksessa tapahtuvaa esiopetusta.

Esiopetus yhteensä

Tunnusluvut	TP2018	TA2019	TA2020	TA2021	TS2022
Esiopetus €/oppilas	5 338	5 832	6 052		
Miinanhelmi	4 077	4 756	6 314		
Savosenmäki	7 984	10 540	5 745		
Vilppulankoski	4 574	4 580	5 572		
Kolho	9 036	9 665	7 154		

Oppilaat TP2018 = 20.9.2017 ja 20.9.2018 keskiarvo. TA2020 = 20.9.2019 oppilaat

Valmistava opetus

Valmistavaa opetusta järjestetään kaikille sitä tarvitseville oppilaille. Valmistava opetus järjestetään alakouluikäisille Savosenmäen koulussa ja yläkouluikäisille Koskelan yläkoulussa. Yläkoulussa ei ole erillistä ryhmää valmistavalle opetukselle, vaan kaikki maahanmuuttajaoppilaat on integroitu koulun muihin opetusryhmiin. Valmistavasta opetuksesta lapset siirtyvät yleisopetuksen luokkiin Mänttä-Vilppulaan. Opettajien lukumäärä määräytyy siten, että 10 oppilasta muodostaa yhden ryhmän. Valmistavan opetuksen ryhmän perustamiskokona on pidetty kolmea oppilasta muiden kuntien tapaan. Opettajamäärä tarkastellaan oppilasmäärän mukaan lukukausittain.

Maahanmuuttajaoppilaiden valtionosuus on kaksinkertainen perusopetukseen valmistavassa opetuksessa (yhden lukuvuoden ajan) ja valtio maksaa tulkkaukspalvelut täysimääräisesti takautuvasti. Tukiopetustunneista maahanmuuttajaoppilaille maksetaan n. 45 % valtiolta. Muita korvauksia ei sivistystoimelle koulutuspalveluista tule. Kaupunginvaltuusto on linjannut, että valmistavan opetuksen järjestämisestä aiheutuvat kulut hyväksytään sivistystoimen budjettiin.

Perusopetus

Perusopetus on osa kaupungin järjestämiä koulutuspalveluita. Oppivelvollisille lapsille ja nuorille perusopetusta annetaan peruskoulussa. Peruskoulu käsittää vuosiluokat 1–9, ja se on tarkoitettu koko ikäluokalle (7–16-vuotiaat). Kuuden ensimmäisen vuoden aikana opetusta antaa yleensä luokanopettaja, joka opettaa kaikkia tai useimpia aineita. Kolmen ylimmän luokan opetus on pääosin aineenopetusta, jolloin eri oppiaineita opettavat asianomaisten aineiden opettajat.

Perusopetuksella on sekä kasvatus- että opetustehtävä. Tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua ihmisinä ja yhteiskunnan jäseninä sekä opettaa tarpeellisia tietoja ja taitoja. Perusopetus tuottaa kaikille saman jatko-opintokelpoisuuden ja se on maksutonta. Opetuksen lisäksi oppikirjat ja muu opimateriaalit sekä työvälineet ja -aineet ovat maksuttomia.

Oppilaalla on myös oikeus saada jokaisena koulun työpäivänä maksuton, täysipainoinen ateria sekä tietyin edellytyksin maksuton koulukuljetus. Oppilaalla on myös oikeus saada maksutta opetukseen osallistumisen edellyttämä oppilashuolto. Vammaisella tai muulla erityistä tukea tarvitsevalla on lisäksi oikeus saada maksutta opetukseen osallistumisen edellyttämät apuvälineet ja muun muassa tulkittamis- ja avustajapalveluita ja apuvälineitä.

Ala- ja yläkouluissa toimitaan inklusio -periaatteella siten, että laaja-alaisen ja erityisluokanopettajan keskinäiset työpanokset ovat lähentyneet toisiaan. Nyt on paineita tarkastella erityisopetuksen prosesseja ja kehittää niitä toimivammaksi, koska tuen tarve on muuttunut vaativammaksi ja erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden määrä on kasvanut. Lisäksi Savosenmäen koulussa toimii kaksi vaativan erityisen tuen pienryhmää (ent. harjaantumisopetus). Pienryhmän oppilaita integroidaan mahdollisuuksien mukaan yleisopetuksen ryhmiin.

Koululaisten iltapäivätoimintaa järjestetään kaikilla Mänttä-Vilppulan alakouluilla. Lisäksi Vilppulankosken koululla järjestetään aamupäivätoimintaa. Kunnan järjestämästä vähintään 570 tunnin edellä mainitusta toiminnasta koulun työvuoden aikana saa valtionosuutta, mutta lain mukaan kunnan ei ole pakko järjestää edellä mainittua toimintaa.

OPPILASMÄÄRÄT KOULUITTAIN

Tilastointipäivä 20.9.2019 M=maahanmuuttajaoppilaat

Ennuste

	17-18	M	18-19	M	19-20	M	20-21	21-22	22-23
Vilppulankosken koulu	193	9	189	13	193		191	171	165
Kolhon koulu	65		57		53		52	51	51
Savosenmäen koulu	295		291		293	4	300	287	280
Vilppulan yhteiskoulu	138		125	7	124		123	135	126
Koskelan yläkoulu	183		164		156		140	151	145
Pienryhmä	11		13		11		15	15	15
Yhteensä	885	9	839	20	830	4	821	810	782

Esi- ja perusopetuksen pitkän aikavälin tavoitteet

- Käyttäytymisen ongelmien ennaltaehkäiseminen
- Erityisen tuen opetuksen uudistaminen ja oppimisen tuen käytänteiden selkeyttäminen
- Henkilöstöresurssin tarkoituksenmukainen käyttö
- Tehostetun ja erityisen tuen yhtenäiset käytännöt käytössä kaikissa kouluissa
- Sitoutunut, kehittyvä ja ammattitaitoinen henkilöstö

Painopistealueet 2019-2021

A1-kielen opiskelun aloittaminen 1. luokalla

Hallitus päättänyt huhtikuun 2018 kehysriihessä, että ensimmäisen vieraan kielen eli A1-kielen opiskelu alkaa jatkossa jo peruskoulun ensimmäisen vuoden keväällä. Opetushallituksen mukaan varhaisempi kieltenopetus tulee koskemaan kaikkia ekaluokkalaisia 1.1.2020 alkaen.

Toiminnan kehittäminen hankerahoituksella

Perusopetuksessa toimintaa on kehitetty erilaisten hankerahojen turvin jo vuosien ajan. Hankehakemusten ja raportoinnin laadulla lisätään mahdollisuutta saada tarkoituksenmukaiseen kohteeseen kohdistettua hankerahoitusta. Tämän vuoksi hankkeiden hakemiseen, koordinointiin, täytäntöönpanoon ja raportointiin osoitetaan henkilöstöresurssia. Hankerahojen väheneminen, rahoituksen jatkumiseen liittyvä epävarmuus ja hanketoimintojen vakinaistamisen tarve saavat aikaan merkittäviä vaikutuksia toimintaan ja sen kehittämiseen.

Valtionavustuksien osalta on esitetty, että tiettyjä perusopetuksen palveluja rahoitetaan erillisin hankevaroin:

- perusopetuksen laatu- ja tasa-arvo-ohjelmaan 180 miljoonaa euroa vuosille 2020 – 2022
- APIP-toiminnan sekä koulupäivän yhteydessä tapahtuvaan harrastamiseen varataan 14,5 miljoonaa euroa vuodesta 2021
- maksuttomien harrastusmahdollisuuksien edistämiseen koulupäivän yhteydessä 5 miljoonaa euroa vuodelle 2020
- Lisäksi valtion talousarviossa on esitetty rahoituksen osalta, että A1-kielen opetuksen varhentamiseen on varattu 7,5 miljoonaa.

Opinto-ohjauksen ja oppilashuollon palveluiden kehittäminen ja vahvistaminen

Uuden hallitusohjelman linjaukset edellyttävät myös opinto-ohjauksen ja opiskeluhoollon palveluiden vahvistamista. Mänttä-Vilppulan sivistyspalvelut laativat lukuvuoden 2019-2020 aikana perusopetuksen pedagogiset linjaukset, jonka yhteydessä tarkastellaan opinto-ohjaukseen, erityisopetukseen ja tukipalveluihin liittyvät toiminnalliset ratkaisut. Nykyisessä toimintaympäristössä ei ole mahdollista enää kasvattaa ohjaus- ja tukihenkilöstön määrää, vaan on löydettävä toiminnallisia ratkaisuja yhä kasvavan erityisen tuen ja ohjauksen toteuttamiseen.

Oppilaiden tieto- ja viestintäteknologisten (digi-taitojen) taitojen parantaminen sekä opetuksen kehittäminen

Valtakunnallisessa perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa tieto- ja viestintäteknologinen (tv) osaaminen on tärkeä kansalaistaito sekä itsessään että osana monilukutaitoa. Perusopetuksessa tulee huolehtia siitä, että kaikilla oppilailla on mahdollisuudet tieto- ja viestintäteknologisen osaamisen kehittämiseen. Tieto- ja viestintäteknologiaa hyödynnetään suunnitelmallisesti perusopetuksen kaikilla vuosiluokilla, eri oppiaineissa ja monialaisissa oppimiskokonaisuuksissa sekä muussa koulutyössä.

Opetuksen digitalisaatio-ohjelman toteuttaminen muuttaa oppimista ja opettamista ja teknologia sulautuu luontevaksi osaksi koulujen oppimisympäristöjä ja toimintatapoja.

Tieto- ja viestintäteknologista osaamista kehitetään neljällä pääalueella:

1. Oppilaita ohjataan ymmärtämään tieto- ja viestintäteknologian käyttö- ja toimintaperiaatteita ja keskeisiä käsitteitä sekä kehittämään käytännön tv-taitojaan omien tuotosten laadinnassa.
2. Oppilaita opastetaan käyttämään tieto- ja viestintäteknologiaa vastuullisesti, turvallisesti ja ergonomisesti.

3. Oppilaita opetetaan käyttämään tieto- ja viestintäteknologiaa tiedonhallinnassa sekä tutkivassa ja luovassa työskentelyssä.
4. Oppilaat saavat kokemuksia ja harjoittelevat tv:n käyttämistä vuorovaikutuksessa ja verkostoitumisessa.

Nykyisessä toimintaympäristössä ei ole enää mahdollista toteuttaa opetussuunnitelman perusteiden mukaista TVT- opetusta ja oppimista. Siksi on ensiarvoisen tärkeää uudistaa opetuksen digitaalisia oppimisympäristöjä sekä uudistaa ja päivittää koulujen vanhentunutta laitekantaa vastaamaan uuden opetussuunnitelman perusteita. Uudistus koskee kaikki kouluasteita. Lisäksi kouluissa jatketaan hyvin alkanutta digimentoritoimintaa

Koulupudokkuuden ennaltaehkäiseminen

Erityistä huomiota kiinnitetään mahdollisiin koulupudokkaisiin. Tavoite on, että kaikki oppilaat saavat perusopetuksen päättötodistuksen ja sijoittuvat toisen asteen opintoihin.

Ammattitaitoinen ja osaava henkilöstö

Opettajavirat täytetään aina muodollisesti kelpoisilla opettajilla, mikäli heitä on saatavilla. Viime vuosina varsinkin luokanopettajavirkoihin on ollut hakijoita. Opettajakunnan yhteiset VESO-koulutuspäivät (3 päivää) ovat rehtoreiden ja sivistysjohtajan päätettävissä ja pidetään lukuvuoden aikana.

Tasapainoinen talous

Vuonna 2020 oppilaskohtainen yksikköhinta pyritään pitämään mahdollisemman alhaisena. Haastetta yksikköhinnan muodostumiseen tuo kuitenkin yhä lisääntyvä oppilaiden erityisen tuen tarve, diagnosointi ja suositukset henkilökunnan lisätarpeesta.

Kouluyhteisön turvallisuus

Turvallisuussuunnitelmat päivitetään ja poistumisharjoituksia tehdään lukuvuosittain. Opiskeluhuollon painopiste on yhteisöllisyydessä.

Perusopetus yhteensä

Tunnusluvut: koulun vuosikate/oppilasmäärä. Tunnusluvuissa ei ole koulukuljetuksia.

Tunnusluvut	TP2018	TA2019	TA2020	TA2021	TS2022
Perusopetus €/oppilas	8 673	9 087	9 281		
Vilppulankosken koulu	7 333	7 707	8 065		
Kolhon koulu	9 320	9 513	9 507		
Savosenmäen koulu	7 084	7 323	7 507		
Vilppulan yhteiskoulu	11 047	11 988	11 447		
Koskelan yläkoulu	9 898	10 330	10 891		
Pienryhmät	21 773	23 172	29 558		

Oppilaat TP2018 = 20.9.2017 ja 20.9.2018 keskiarvo. TA2020 = 20.9.2019 oppilaat

Valtuuston sitovuustaso	TP2018	TA2019	TA2020	MTA2020
Tulot	483 624	340 960	310 060	310 060
Menot	-9 070 695	-9 301 952	-9 314 737	-9 137 941
Netto	-8 587 070	-8 960 992	-9 004 677	-8 827 881

TOIMINNALLISET TAVOITTEET				
Toiminnallinen tavoite	Strateginen kytkös	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Tasapainoinen talous	Toiminnan ja talouden tiukka yhteys	€/oppilas Oppilaita/opetusryhmä	Oppilaskohtainen hinta on lähellä verrokkikuntien keskimääräistä oppilashintaa. Oppilaiden määrä/ryhmä on lähellä verrokkikuntien keskimääräistä suhdelukua	
Erityisen tuen opetuksen prosessien uudistaminen ja oppimisen tuen toimintamallien selkiyttäminen lisäämällä koulujen välistä yhteistyötä	Palvelut kohdennetaan sekä asiakkaiden tarpeiden että palvelutarvemi-toitusten mukaan	Yleisopetuksen ryhmään integroitujen tehostetun tuen oppilaiden määrän muutos suhteutettuna oppilasmäärään	Olemassa olevien resurssien säilyttäminen ja hyödyntäminen mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti, yleisen ja tehostetun tuen selkeät käytänteet ja varhaisen tuen tarjoaminen ja ensisijaisuus	
Kaikki oppilaat saavat perusopetuksen päättötodistuksen ja sijoittuvat jatko-opintoihin	Vastuullisuus	Sijoittumistilasto	100 % peruskoulun 9-luokan päättävistä oppilasta saavat päättötodistuksen ja sijoittuvat toisen asteen opintoihin	
Lasten ja nuorten hyvinvointi	Kouluterveyskysely	Tulokset	Edistää kouluyhteisön hyvinvointia yhdessä oppilaiden kanssa kaupungin lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman painopistealueiden mukaisesti	
Kulttuuri- ja liikuntakasvatuksen kehittämissuunnitelma varhaiskasvatuksesta lukioon laajapohjaisena yhteistyönä	Osaamisen kehittäminen ja luovuuteen kannustaminen	Suunnitelma yhteistyössä kulttuuri- ja hyvinvointipalvelujen kanssa.	Kulttuuri- ja liikuntakasvatustalon kehittäminen ja aloittaminen varhaiskasvatuksesta perusopetuksen kautta lukioon	

Lukiokoulutus

Toiminnan kuvaus

Mäntän lukion tärkein tehtävä on toimia yleislukiona, mutta lukiossa korostuu kuitenkin kuvataide ja liikunta (huippu-urheiluakatemia, HUA). Kevään 2019 yhteishaun tuloksen johdosta on lukion koulutustarjontaa monipuolistettava ja löydettävä uusia painotuksia lukion houkuttelevuuden lisäämiseksi. Mäntän lukion taidepainotteisuutta korostetaan kuvataiteen lisäksi muissa oppiaineissa. Paikallista näyttelytarjontaa voidaan käyttää hyväksi mm. äidinkielessä, uskonnossa, filosofiassa ja historiassa. Kuvataide on toiminut monissa oppiaineissa virikkeiden antajana, tätä toimintaa jatketaan. Lisäksi yhteistyötä Autere-opiston ja Merikanto-opiston kanssa tiivistetään.

"Huippu-urheiluakatemiassa" (HUA) opiskelee parikymmentä opiskelijaa sekä ammatillisista opiskelijoista että lukiolaisista. Akatemiaan osallistuvat nuoret tekevät valmentajien laatimia fysiikkaharjoituksia valvotusti paikallisissa liikuntatiloissa.

SASKY järjestää suurimmaksi osaksi alkavien kaksoistutkintolaisten lukio-opinnot itse. Lukiota ostetaan lähinnä Wanhojen tanssit-kurssin opetuksen ja ylioppilaskirjoitusten järjestelyt.

Lukiolaisilla on mahdollisuus suorittaa valtakunnalliset diplomit kuvataiteessa, liikunnassa, musiikissa ja teatteritaiteessa.

OPISKELIJAMÄÄRÄT LUKIO

Tilastointipäivä 20.9.2019

	Ennuste					
	17-18	18-19	19-20	20-21	21-22	22-23
Opiskelijat	106	126	124	114	93	103
Etäopiskelijat	0	2	0	2	2	2
Yhteensä	106	128	124	116	95	105

Lukiokoulutuksen pitkän aikavälin tavoitteet

- lukion vetovoimaisuuden säilyttäminen ja lisääminen
- lukion rooli Mänttä-Vilppulan kaupungin elinvoimaisuuden lisäämisessä ja ylläpitämisessä
- uuden lukiolain ja uuden opetussuunnitelman vaikutusten huomiointi lukion toiminnassa
- opetuksen tason säilyttämiseksi riittävät resurssit
- hyvän yhteishengen ylläpitäminen sekä opiskelijoiden että henkilökunnan keskuudessa, "Hyvän mielen koulu"
- hyvinvoinnin lisääminen

Painopistealueet 2019-2021

Lukion vetovoimaisuuden lisääminen ja oppilasmäärän kasvattaminen

Lukuvuonna 2019-2020 valmistellaan lukion järjestämisluvan uudistaminen. Mänttä-Vilppulan kaupunki koulutuksen järjestäjänä hakee lukiolle erityistä koulutustehtävää, jossa opetus painottuu kuvataiteeseen. Kehittämisen tavoitteena on lisätä Mäntän lukion vetovoimaisuutta.

Joustavat opintopolut, ohjauksen ja tuen lisääminen ja oppiainerajat ylittävät opinnot

Lukiolaki ja -asetus tulivat voimaan 1.8.2019. Jatkossakin lukio on lähtökohtaisesti kolmivuotinen eikä muutoksia tule oppiainejakoon. Uudistuksen myötä siirrytään kursseista opintopisteisiin. Lukiouudistuksen tavoitteena on lisätä lukiokoulutuksen vetovoimaa, vahvistaa koulutuksen laatua ja oppimistuloksia sekä mahdollisuuksia kehittää kansainvälisyyttä tukevaa osaamista ja sujuvoittaa siirtymistä toisen asteen opinnoista korkea-asteelle. Tavoitteisiin pyritään joustavammilla

opintopoluilla, ohjauksen ja tuen lisäämisellä, oppiainerajat ylittävillä opinnoilla sekä työelämä- ja korkeakouluysteistyöllä.

Opetussuunnitelmatyö

Lukion opetussuunnitelman perusteet uudistetaan 2019–2020 aikana ja niiden mukaan laaditut opetussuunnitelmat otetaan käyttöön asteittain opetuksessa syksyllä 2021 alkavasta koulutuksesta lähtien. Siihen asti noudatetaan nykyisiä opetussuunnitelmia. Uusi opetussuunnitelma astuu voimaan 1.8.2021.

Koulukohtainen opetussuunnitelmatyö aloitetaan tammikuussa 2020, kun opetushallitus julkaisee lukion uudet opetussuunnitelman perusteet.

Kouluyhteisön turvallisuus

Mäntän lukion ja Koskelan yläkoulun yhteinen Turvallisuusryhmä kokoontuu vähintään kerran kuukaudessa. Ryhmä toteuttaa riskianalyysin ja turvallisuushuoneiden kartoituksen sekä niiden vaatimien toimenpiteiden suunnittelun. Opiskeluhuollon painopiste on yhteisöllisyys.

Lukiokoulutus yhteensä

Tunnusluvut	TP2018	TA2019	TA2020	TA2021	TS2022
€/opiskelija	9 941	8 818	10 826		

Oppilaat TP2018 = 20.9.2017 ja 20.9.2018 keskiarvo. TA2020 = 20.9.2019 oppilaat.

Valtuuston sitovuustaso	TP2018	TA2019	TA2020	MTA2020
Tulot	4 998	20 000		
Menot	-1 158 101	-1 131 068	-1 342 436	-1 306 134
Netto	-1 153 103	-1 111 068	-1 342 436	-1 306 134

TOIMINNALLISET TAVOITTEET				
Toiminnallinen tavoite	Strateginen kytkös	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Tasapainoinen talous	Toiminnan ja talouden tiukka kytkös	€/opiskelija	Opiskelijakohtainen hinta on lähellä verrokkikuntien keskimääräistä opiskelijahintaa	
Opiskelijamäärän säilyttäminen ja vakauttaminen lisäämällä lukion vetovoimaa ja saavutettavuutta	Saavutettavuus Lähipalveluiden turvaaminen Monipuolinen koulutustarjonta Taidekaupungin tunnettuuden vahvistaminen ja veto-voimaisuuden lisääminen	Lukion aloittavien opiskelijoiden lukumäärä vähintään 40 % ikäluokasta sekä lisäksi aloittavista opiskelijoista tulee 10 % kaupungin ulkopuolelta	Lukion markkinoinnin vahvistaminen, saavutavuuden parantaminen sekä opiskelija-asumisen parantaminen yhteistyössä sidosryhmien kanssa. Lukiokoulutuksen tuoteistaminen (mallia HUA)	
Hyvät oppimistulokset ja riittävien jatko-opintovalmiuksien tarjoaminen	Osaamisen kehittäminen	Ylioppilaskirjoitusten tulokset vähintään vuosien 2014-2017 tasolla verrattaessa samankokoisiin lukiioihin Pirkanmaalla	Turvataan opetuksen ja opiskelijoiden ohjauksen taso ja varmistetaan riittävä resursointi sekä opetukseen että oppilaanohjaukseen	

Kaikki lukion opiskelijat saavat päättötodistuksen	Osaamisen kehittäminen	Valmistuneiden määrä	Laadukkaan opetuksen turvaaminen, huolehditaan perustoimintaedellytysten tasosta, varmistetaan laadukkaita perusprosessit ja monipuoliset kurssivalinnat	
Nuorten hyvinvointi	Osallisuus Kouluterveyskysely	Tulokset	Edistää kouluyhteisön hyvinvointia yhdessä opiskelijoiden kanssa kaupungin lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman painopistealueiden mukaisesti	
Kulttuuri- ja liikuntakasvatuksen kehittämissuunnitelma varhaiskasvatuksesta lukioon laajapohjaisena yhteistyönä	Osaamisen kehittäminen ja luovuuteen kannustaminen	Suunnitelma yhteistyössä kulttuuri- ja hyvinvointipalvelujen kanssa	Kulttuuri- ja liikuntakasvatuspolun kehittäminen ja aloittaminen varhaiskasvatuksesta perusopetuksen kautta lukioon	

Kansalaisopisto- ja muut sivistyspalvelut

Autere-opisto

Toiminnan kuvaus

Autere-opisto tarjoaa vapaan sivistystyön opetusta Mänttä-Vilppulan alueella. Opisto mahdollistaa elinikäistä oppimista, tukee asukkaiden elämänhallintaa ja monipuolista harrastustoimintaa. Opetukseen voi osallistua kuka tahansa iästä ja koulutustaustasta riippumatta. Opetuksessa huomioidaan asukkaiden tarpeet joustavin opetusjärjestelyin. Sivistyspalveluiden osana vapaa sivistystyö rakentaa yhdessä muiden kouluasteiden kanssa elinikäisen oppimisen Mänttä-Vilppulaa. Yhteistyö erityisesti lukiokoulutuksen kanssa avaa uusia mahdollisuuksia kaupunkilaisten ja opiskelijoiden itsensä ja osaamisensa kehittämiseksi.

Toiminnallinen tavoite on tarjottujen tuntien määrä ja yksikköhinta asukasta kohden. Kurssiosallistujia on vuositason yhteensä n. 2 600 (brutto), joista opiskelijamäärä on n. 1 500 (netto). Ruoveden kunta ostaa vapaan sivistystyön palvelut Autere-opistolta. Ostopalvelusopimus on solmittu vuodeksi kerrallaan.

Valtuuston sitovuustaso	TP2018	TA2019	TA2020	MTA2020
Tulot	167 593	192 300	185 300	185 300
Menot	-547 764	-487 815	-462 824	-459 824
Netto	-380 171	-295 515	-277 524	-274 524

TOIMINNALLISET TAVOITTEET				
Toiminnallinen tavoite	Strateginen kytkös	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Tasapainoinen talous	Toiminnan ja talouden tiukka kytkös	Osallistujamäärät kursseille/vuosi Yksikköhinta € / asukas	Opistopalveluiden aktiivinen käyttö ja kansalaisten harrastustoiminnan lisääminen. Tavoitetaso 2 500 29 € / asukas	

Monipuolisen opetustarjonnan toteuttaminen tehokkaasti.	Lähipalveluiden turvaaminen	Opetustuntien määrä	Tavoitetaso 5 900/lukuvuosi	
Hallintopalveluiden ja kurssien tuottaminen Ruoveden Opistolle.	Toiminnan ja talouden tiukka kytkös	Opetustuntien määrä	Tavoitetaso 2 000/lukuvuosi	

Musiikinopetus

Musiikkiopetuspalvelut ostetaan Virtain kaupungin omistamalta Merikanto-opistolta 80 000 eurolla.

Tunnusluvut	TP2018	TA2019	TA2020	TA2021	TS2022
Musiikkiopetus, €/opetustunti	28	25	25		
Musiikkiopetus, €/oppilas	645	602	603		

Valtuuston sitovuustaso	TP2018	TA2019	TA2020	MTA2020
Tulot				
Menot	-159 576	-120 426	-120 595	-120 595
Netto	-159 576	-120 426	-120 595	-120 595

Kasvatuksen- ja opetuksen yksilölliset palvelut

Toiminnan kuvaus

Erityisen tuen piirissä olevan oppilaan sijoittaminen yleisopetuksen opetusryhmään edellyttää opetusryhmän rakenteen ja toimintaedellytysten arviointia. Toimintaedellytyksillä tarkoitetaan esimerkiksi tilaratkaisuja, mahdollisuuksia oppilaiden joustavaan ryhmittelyyn esimerkiksi erityisopettajan, resurssi-/samanaikaisopettajan (opettaja, jolla ei ole omaa pysyvää opetusryhmää) tai rinnakkaisluokkien opettajien kanssa ja käytettävissä olevia koulunkäyntiavustajapalveluita.

On myös arvioitava erityisoppilaan apuvälineiden tarve sekä mahdollisuudet huolehtia niistä lähikoulussa. Toimintaedellytyksiä arvioitaessa ja toimintaa suunniteltaessa tulee huolehtia siitä, että kaikilla oppilailla on kasvua ja oppimista edistävä turvallinen opiskeluympäristö.

Erityisen tuen piirissä olevan oppilaan opintojen edistyminen edellyttää sitä, että oppilasta opettavat opettajat ovat tietoisia oppilaan vahvuuksista ja erityisen tuen tarpeista ja huomioivat ne opetuksessaan. Integraation onnistuminen edellyttää, että oppilasta opettavat opettajat saavat konsultaatiota ja tukea erityisen tuen järjestämisessä laaja-alaiselta erityisopettajalta, kasvatuksen ja opetuksen yksilöllisten palvelujen palvelukeskukselta ja oppilashuollon henkilöstöltä.

Tällä hetkellä kustannuspaikka sisältää kahden kuraattorin palkkauksen sivukuluineen. Kaupungin täytyy järjestää kuraattoripalveluja kaikille toisen asteen opiskelijoille, myös sijaintikunnassa sijaitsevan ammattikoulutuksen opiskelijoille. Kasvatuksen ja opetuksen yksilölliset palvelut muotoutuvat vuoden 2020-2021 aikana osana esi- ja perusopetuksen pedagogista suunnitelmaa.

Valtuuston sitovuustaso	TP2018	TA2019	TA2020	MTA2020
Tulot	5 953	1 000	1 000	1 000
Menot	-160 574	-183 645	-106 289	-106 289
Netto	-154 620	-182 645	-105 289	-105 289

Sivistyspalvelut yhteensä:

Sivistystoimen henkilöstö vakinainen ja määräaikainen henkilötövuosina

Henkilötövuodet	TA2015	TA2016	TA2017	TA2018	TA2019	TA2020
Varhaiskasvatus	73,18	70,93	68,27	62,65	58,82	66,15
Sivistystoimen hallinto	2,90	2,90	2,90	2,60	2,77	3,20
Esiopetus	7,96	8,43	8,19	8,47	8,41	
Perusopetus	101,52	101,66	101,78	102,58	100,36	
Valmistava opetus	1,00	2,50	1,91	1,93	2,57	
Muut yhteiset (kuraattori 2013-2014)	0,27	1,10	1,27	1,27	1,27	
Tuki- ja ostopalvelut (kuraattorit 2015-2019)	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	
Muut sivistys- ja opetuspalvelut	11,29	12,29	12,29			0,27
Lukiokoulutus	12,11	12,25	11,42	11,62	11,55	11,07
Esi- ja perusopetuspalvelut 2020-						112,01
Kansalaisopisto ja muut sivistyspalvelut 2020-						1,50
Kasvatuksen ja opetuksen yksilölliset palvelut 2020-						2,00
Yhteensä	216,23	218,06	213,03	193,12	187,75	196,20

Valtuuston sitovuustaso	TP 2016	TP 2017	TP2018	TA2019	TA2020	MTA2020
Tulot	1 413 036	1 236 196	880 944	697 960	840 360	840 360
Menot	-16 566 800	-16 203 203	-14 521 003	-14 886 881	-15 939 415	-15 656 871
Netto	-15 153 764	-14 967 008	-13 640 059	-14 188 921	-15 099 055	-14 816 511

Kulttuuri- ja hyvinvointipalvelut

Kulttuuri – ja hyvinvointipalveluiden hallinto (lautakunta, hallinto, hanketoiminta)

Toiminnan kuvaus

Kulttuuri- ja hyvinvointipalveluiden uuden organisaatiomallin 2020 mukaiset tehtäväalueet ovat: lautakunta/hallinto, kulttuuripalvelut, kirjastopalvelut, nuorisopalvelut, työllisyys- ja kasvupalvelut ja liikuntapalvelut. Kulttuuri- ja hyvinvointilautakunta vastaa tulosalueen hallintotyöskentelystä

Valtuuston sitovuustaso	TP2018	TA2019	TA2020	MTA2020
Tulot			79 620	51 850
Menot			-153 142	-125 372
Netto			-73 522	-73 522

Kulttuuripalvelut

Toiminnan kuvaus

Mänttä-Vilppulan kulttuuripalvelut tukee ja kehittää alueen kulttuuritoimintaa sekä tarjoaa kuntalaisille monipuolisia mahdollisuuksia kulttuuriharrastuksiin ja oman hyvinvoinnin edistämiseen. Mänttä-Vilppula tunnetaan taidekaupunkina, ja kulttuurin osuus kuntastrategiassa painottuu. Kulttuuri ja taide edistävät kaupungin tunnettavuuden lisäksi paikkakunnan elinvoimaisuutta ja matkailua.

Kulttuuria kehitetään yhdessä paikallisten taiteilijoiden ja kulttuuritoimijoiden kanssa. Kaupunki tukee merkittäviä festivaaleja erillisten sopimusten kautta, kuten Mäntän kuvataideviikkoja, Mäntän Musiikkijuhlia ja Kevyttä Klassista -tapahtumaa. Myös teatteri- ja kuorotoimintaa ja muita pienempiä tapahtumia avustetaan vuosittaisilla kulttuuriavustuksilla. Uutena tapahtumana kaupunki käynnistää kuorojen yhteisen Mänttä-Vilppulan Laulujuhlan toteuttamisen keväälle 2021.

Taidekaupunki on pääkuntakumppanina mukana Tampereen kulttuuripääkaupunki 2026 -haussa. Hankkeen valmistelu toteutetaan erillisellä hankkeella, jonka osarahoittajana on Serlachius-museot. Kulttuuripääkaupungin valinta tapahtuu kaksivaiheisesti kesällä 2020 ja jatkoon päässeiden hakijoiden osalta kesällä 2021.

Valtuuston sitovuustaso	TP2018	TA2019	TA2020	MTA2020
Tulot			32 000	27 000
Menot	-229 820	-260 508	-270 470	-260 259
Netto	-229 820	-260 508	-238 470	-233 253

TOIMINNALLISET TAVOITTEET				
Toiminnallinen tavoite	Strateginen kytkös	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Kulttuuritapahtumien kehittäminen ja tukeminen	Taidekaupungin tunnettuuden vahvistaminen ja vetomaisuuden lisääminen.	Tapahtumien määrä ja osallistujien määrä. Yksikköhinta / asukas.	20 tapahtumaa / vuosi / 25.000 osallistujaa. 24 € / asukas.	
Euroopan kulttuuripääkaupunki -ohjelmavalmistelu	Taidekaupungin tunnettuuden vahvistaminen ja vetomaisuuden lisääminen.	Kyllä / Ei	Taidekaupungin ohjelmasisältöjen koonti. Ohjaus- ja valmisteluryhmissä työskentely. Vuoden 2021 hakemuskäytöseen pääseminen.	
Kulttuuritilojen kehittäminen	Lähipalveluiden turvaaminen. Toiminnan ja talouden tiukka yhteys. Elinkeinot ja yrittäjyys.	Kyllä / Ei	Tilojen toiminnalliset suunnitelmat sivistys- ja teknisten palveluiden yhteistyöllä. Kulttuuritalon toteutussuunnitelma Yrke Kiinteistöjen kanssa.	
Kulttuuri- ja liikuntakasvatuksen kehittämissuunnitelma varhaiskasvatuksesta lukioon laajapohjaisena yhteistyönä	Osaamisen kehittäminen ja luovuuteen kannustaminen.	Kyllä / Ei	Suunnitelma yhteistyössä sivistyspalveluiden kanssa. Kulttuuri- ja liikuntakasvatustieteen peruskasvatuksesta perusopetuksen kautta lukiokoulutukseen.	

Kirjastopalvelut

Toiminnan kuvaus

Kirjastolaki määrittelee kirjastoille laajan tehtäväkentän sivistyksen- ja kulttuurin peruspalveluina. Tehtävinä on mm. ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa aineistokokoelmaa, tarjota tietopalvelua, edistää lukemista ja kirjallisuutta, tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen ja kansalaistoimintaan sekä lisätä aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta. Kirjallisuuden, musiikin, elokuvien ja taiteen välittäjänä sekä näyttelyiden ja tapahtumien järjestäjänä kirjasto toteuttaa taidekaupunkistrategiaa monin tavoin. Kirjastot ovat taidekaupungin käytetyimpiä, monipuolisia kulttuurikeskuksia.

Mänttä-Vilppulan kaupunginkirjaston toimipisteitä ovat Mäntän, Vilppulan, Kolhon ja Pohjaslahden kirjastot. Lisäksi vaihtuvia siirtokokoelmia on terveyskeskuksen vuodeosastolla sekä kolmessa palvelutalossa. Kirjastolla on myös muutama kotipalveluasiakas.

Kirjaston painopistealueita ovat kirjaston aktiivinen käyttö, tiedottamisen ja viestinnän tehostaminen, asiakkaiden aktivointi järjestämään kirjastossa näyttelyitä ja tilaisuuksia sekä kestävä kehityksen huomioiminen kaikessa toiminnassa.

Valtuuston sitovuustaso	TP2018	TA2019	TA2020	MTA2020
Tulot	18 883	27 300	11 500	11 500
Menot	-665 688	-676 596	-655 771	-655 771
Netto	-646 805	-649 296	-644 271	-644 271

TOIMINNALLISET TAVOITTEET				
Toiminnallinen tavoite	Strateginen kytkös	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Kirjastopalveluiden aktiivinen käyttö	Lähipalveluiden turvaaminen.	Lainamäärät Yksikköhinta / asukas	145 000 kpl. 65 € / asukas.	
Kirjaston monipuolisista palveluista tiedottaminen; mm. omatoimipalvelut, verkkopalvelut, e-aineistot	Saavutettavuus ja sujuva asiointi. Asiakastytyväisyyden kohentaminen	Kyllä / Ei	Näkyminen sosiaalisen median kanavissa, paikallislehdessä ym. sekä asiakkaiden opastaminen.	
Asiakkaiden ja yhdistysten aktivointi järjestämään näyttelyitä ja tilaisuuksia kirjastoissa	Osaamisen kehittäminen ja luovuuteen kannustaminen Asukasdemokratian aktiivinen kehittäminen.	Kyllä / Ei	Asiakkaiden ym. järjestämät näyttelyt ja tilaisuudet.	
Kestävä kehitys	Toiminnan ja talouden tiukka yhteys. Ekologinen kestävyys	Kyllä / Ei	Muovin kulutuksen vähentäminen, esim. aineiston muovituksessa ja kierrätyksen tehostaminen.	

Nuorisopalvelut

Toiminnan kuvaus

Toiminnassa keskitytään ohjattuun kerhotoimintaan sekä jokaiselle nuorelle tarjottavaan turvalliseen avoimeen ohjattuun toimintaan nuorisotiloissa. Mäntän, Vilppulan ja Kolhon nuorisotilojen kävijämäärät pidetään nykyisellä tasolla. Nuorisopalvelujen lähitavoitteena on saada Mäntän nuorisotila muutettua paremmin toiminnallisia vaatimuksia täyttäviin tiloihin ja Kolhon nuorisotilaan remontti yhteisten tilojen parantamiseksi. Vilppulan nuorisotalon soittotilojen käyttöastetta lisätään innostamalla nuoria aloittamaan bändiharrastus.

Erilaisia tapahtumia ja retkiä järjestetään yhteistyössä nuorten kanssa. Järjestelyissä noudatetaan matalaa kustannustasoa. Lisäksi yhdistyksille annetaan asiantuntija- ja järjestelyapua mm. äänentoistolaitteiden käytössä eri tapahtumissa.

Poikkihallinnollisena yhteistyömuotona nuoriso-ohjaajat jalkautuvat oppilaitoksiin. Missä tahansa koulutyön tehtävässä yhteistyötahoja tarvitaan, niin nuorisopalvelut on käytettävissä. Lisäksi yhteistyötä sosiaalitoimen perhetyön kanssa lisätään sekä suunnittelutapaamisia kaupungin eri palvelualueiden kanssa. Lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitelman toteuttaminen saatetaan loppuun kevään 2020 aikana.

Nuorisopalveluissa toimii kolme nuorisotyöntekijää.

Valtuuston sitovuustaso	TP2018	TA2019	TA2020	MTA2020
Tulot	2 360	1 500		
Menot	-165 079	-160 375	-161 629	-161 629
Netto	-162 719	-158 875	-161 629	-161 629

TOIMINNALLISET TAVOITTEET				
Toiminnallinen tavoite	Strateginen kytkös	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Nuorten vaikutusmahdollisuuksien parantaminen	Osaamisen kehittämisen ja luovuuteen kannustaminen. Asukasdemokratian aktiivinen kehittäminen.	Osallistuminen hallintokuntien kokouksiin ja aloitteiden esittäminen.	Nuorisovaltuuston jäsenten aktiivinen osallistuminen lautakuntatyöhön. Nuorisovaikutusten huomiointi palveluiden toteuttamisessa.	
Nuorisopalveluiden toimintaan osallistuminen ja toiminnan kehittäminen nuorten toiveita huomioiden.	Lähipalveluiden turvaaminen. Asiakastyytyväisyyden kohentaminen	Osallistujamäärä ja tapahtumien määrä. Nuorten kehittämisideat.	Nuorisopalveluiden toimintaan osallistuneet 8000 käyntikertaa / vuosi. Tavoitetaso tapahtumille 30 / vuosi.	
Kaupungin palvelualueiden ja eri toimijoiden yhteistyö nuorisoa koskeissa asioissa.	Osaamisen kehittämisen ja luovuuteen kannustaminen	Kyllä / Ei	Eri palvelualueiden yhteiskokoukset 2 x vuodessa	
Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma	Lähipalveluiden turvaaminen. Asuinympäristön viihtyisyyden ja elinympäristön turvallisuuden edistäminen.	Kyllä / Ei	Palvelualueita yhdistävän suunnitelman toteuttaminen 3/2020 mennessä.	

Työllisyys- ja kasvupalvelut

Toiminnan kuvaus

Työllisyys- ja maahanmuuttopalvelut siirtyvät vuoden 2020 alussa konsernipalveluista kulttuuri- ja hyvinvointipalveluihin ja on uudelta nimeltään työllisyys- ja kasvupalvelut. Vastuualueen ydintehtäviin kuuluvat työllisyyspalvelut (nuorten ja pitkäaikaistyöttömien palveluohjaus, kuntouttavan työtoiminnan järjestäminen, AVI:n osarahoittamat nuorten työpaja, etsivä nuorisotyö ja TE-toimiston osarahoittama työllisyyspoliittinen hanke) ja maahanmuuttopalvelut erityisesti kotouttamispalvelujen ja työllistymisen näkökulmasta. Myös hyvinvointikoordinaattorin tehtävät (hyvinvointikertomuksen koostaminen) ja kaupungin kuriiripalvelujen järjestäminen kuuluvat työllisyys- ja kasvupalveluihin.

Työllisyys- ja kasvupalveluiden tehtävänä on hillitä rakennetyöttömyyden ja pitkäaikaistyöttömyyden kasvua järjestämällä asiakkaiden tarpeiden mukaisia työllisyyspalveluita. Mänttä-Vilppula järjestää myös Juupajoen työllisyyspalvelut.

Työllisyyden parantamiseksi kaupungissa etsitään aktiivisesti uusia ratkaisuja asiakkaiden saamiseksi palkkatyön piiriin. Samalla työmarkkinatuen kuntaosuutta saadaan pienennettyä. Kaupungin työllisyys- ja kasvupalvelut tuotetaan asiakkaille monialaisena verkostoyhteistyönä TE-palveluiden, Kelan ja muiden palveluntuottajien kanssa. Tavoitteena on tarjota asiakkaille yksilöllisesti räätälöityjä palvelupolkuja, jotka edistävät asiakkaan sijoittumista työelämään ja turvaavat tulevaisuudessa osaavan työvoiman saatavuutta. Työllisyyspalveluissa tehdään myös tiiviistä yhteistyötä työnantajien ja muiden asiakkaan työllistymistä edistävien toimijoiden kanssa. Kaikessa toiminnassa huomioidaan asiakkaan elämäntilanne ja valmiudet.

Maahanmuuttajien kotoutumisen tavoitteena on maahanmuuttajien osallistuminen suomalaisen yhteiskunnan toimintaan kuten muutkin maassa asuvat. Monialaista yhteistyötä tehdään laajasti viranomaisten, oppilaitosten ja muiden toimijoiden kanssa. Suomen kielen oppiminen on yksi tärkeä tekijä kotoutumisessa.

Kuriiripalvelujen tavoitteena on kuljettaa kaupunkimme sisäinen posti kustannustehokkaasti ja luotettavasti oman henkilöstön työnä.

Valtuuston sitovuustaso	TP2018	TA2019	TA2020	MTA2020
Tulot	2 389 386	1 138 729	684 000	684 000
Menot	-2 943 598	-1 913 354	-1 509 864	-1 509 864
Netto	-554 212	-774 625	-825 864	-825 864

TOIMINNALLISET TAVOITTEET				
Toiminnallinen tavoite	Strateginen kytkös	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Kotoutumisajan jälkeisten työllisyyspalvelujen kehittäminen.	Osaamisen kehittäminen ja luovuuteen kannustaminen.	Asiakasmäärät	Lisätään työvoiman saatavuutta.	
Nuorisotyöttömyyden ennaltaehkäisy ja nuorten palveluiden kehittäminen.	Lähipalveluiden turvaaminen.	Aktivointiaste	Alle 30 vuotiaiden työttömien aktivointiaste > 50 %.	
Työmarkkinatuen kuntaosuuden ja työttömyysprosentin minimoiminen sekä palveluprosessin kehittäminen.	Toiminnan ja talouden tiukka yhteys	Kuntaosuuden määrä ja työttömyysprosentti.	30 työtöntä kuntalaista / vuosi siirtyy koulutukseen tai palkkatyöhön.	
Kesätyöpaikan tarjoaminen 16-18-vuotiaille nuorille, joilla ei ole ollut aiemmin kesätyöpaikkaa.	Osaamisen kehittäminen ja luovuuteen kannustaminen.	Hakemukset	Tarjotut kesätyöjaksot (3 vkoa) kohderyhmälle 100 %.	
Työllistämisen kuntalaisen tunnetuksi tekeminen yrityksissä.	Yrittäjyys ja työpaikka-kehityksen edistäminen	Sopimusten määrä yrityksiin	Kuntalaisen tuotteistaminen ja ohjeistuksen uudistaminen Kuntalaisen käytön määrä.	

Kuntalaisten hyvinvoinnin kuvaaminen suunnittelun, raportoinnin ja päätöksenteon tueksi.	Lähipalveluiden turvaaminen. Asuinympäristön viihtyisyyden ja elinympäristön turvallisuuden edistäminen.	Kyllä / Ei	Hyvinvointikertomus valmis.	
--	---	------------	-----------------------------	--

Liikunta- ja järjestöpalvelut

Toiminnan kuvaus

Liikuntapalveluiden tehtävänä on organisoida ja kehittää liikuntapaikkojen käyttöä sekä tuottaa niissä toimivia liikuntapalveluita sekä -tapahtumia. Tavoitteena on terveyttä edistävä, omaehtoinen liikunta sekä asukkaiden hyvinvoinnin lisääminen. Liikuntapalveluiden tuottamiseen tarvitaan suunnitelmallisten toimenpiteiden lisäksi aktiivista yhteistyötä alueen yksityisten toimijoiden, yhdistysten ja säätiöiden kanssa. Liikuntapalveluiden toteuttamisessa ja suunnittelussa on huomioitava erityisryhmien liikunnalliset tarpeet ja esteettömyyden toteutuminen.

Liikuntapalveluiden toteuttaminen keskiössä ovat suorituspaikat, joita ylläpidetään kaupungin infrapalveluiden kautta koko kaupungin alueella (Urheilukeskus, Parkkivuori, Mäntänvuori, kylien toimintapaikat Kolhossa ja Pohjaslahdella, korttelikentät, ulkoilualueet ja -reitit). Liikuntapalvelut suunnittelee ja organisoii toiminnan eri kohteissa ja samalla kehittää koko kaupungin liikuntaa eri toimijoiden kanssa. Ulkoliikuntapaikkojen ja -reittien saavutettavuutta ja löydettävyyttä tuodaan esille entistä enemmän kaupungin sisäisellä yhteistyöllä ja aktiivisella viestinnällä.

Uimahallilla toimintaa kehitetään kampanjoilla ja kuntoneuvontaa antamalla. Uimataidon edistämiseksi tehdään yhteistyötä varhaiskasvatuksen ja koulujen kanssa. Vauva- ja perheuintia kehitetään yhteistyössä palveluntarjoajien kanssa.

Jäähalli tarjoaa kaupunkilaisille tilat monipuolisia jääliikuntapalveluita varten. Jäähalli mahdollistaa lisäksi myös muiden tapahtumien järjestämisen (konsertit, kulttuuritapahtumat, messut). Tällä hetkellä Mäntän Jääareena Oy ostaa jäähallin liikunta-, kiinteistön ylläpito- ja siivouspalvelut kaupungilta.

Liikuntapalvelut toimii yhdistävänä tekijänä kolmannen sektorin ja eri hallinnon alojen kesken. Onnistunut liikuntapolitiikka lisää asukasviihtyvyyttä, kuntalaisten elämänlaatua ja yhdistysten toimintaedellytyksiä. Liikunta on myös nähtävä vahvana matkailutekijänä, sillä paikkakunnalle suuntautuu merkittävästi peli- ja kilpailumatkailua.

Valtuuston sitovuustaso	TP2018	TA2019	TA2020	MTA2020
Tulot	289 495	291 780	301 008	251 008
Menot	-1 695 984	-1 823 654	-1 395 464	-1 390 464
Netto	-1 406 489	-1 531 874	-1 094 456	-1 138 456

TOIMINNALLISET TAVOITTEET				
Toiminnallinen tavoite	Strateginen kytkös	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Liikuntatilojen ja -paikkojen käyttö	Lähipalveluiden turvaaminen. Asiakastyytyväisyyden kohentaminen.	Kulunvalvonnan seuranta käyntikerroittain (uimahalli, kuntosalit x 2, talviuintipaikat x2)	Pyritään 5 % kasvuun edellisestä vuodesta. Uimahallin käyntimäärät 45.000 / vuosi.	
Liikuntapalveluiden toiminnallisuuden kehittämisen ja liikuntaneuvonnan edistäminen	Toiminnan ja talouden tiukka yhteys. Saavutettavuus ja sujuva asiointi	Kyllä / Ei	Uuden ja muuttuvan organisaation mukaiset rajapinnat toimiviksi ja liiketoiminnallisten selvitysten loppuunsaattaminen.	
Tilojen varausjärjestelmän kehittäminen	Osaamisen kehittämisen ja luovuuteen kannustaminen Saavutettavuus ja sujuva asiointi	Kyllä / Ei	Verkkopohjainen varaus / hakujärjestelmä käytössä.	
Liikuntapalveluiden näkyvyyden edistäminen	Taidekaupungin tunnettuuden vahvistaminen ja vetomaisuuden lisääminen. Lähipalveluiden turvaaminen.	Kyllä / Ei	Liikuntapaikkojen esiintuominen ajantasaisessa verkkolehdessä ja sosiaalisessa mediassa.	

KULTTUURI- JA HYVINVOINTIPALVELUT YHTEENSÄ

Kulttuuri- ja hyvinvointipalvelujen henkilöstö henkilötyövuosina

Henkilötyövuodet	TA2016	TA2017	TA2018	TA2019	TA2020
Kultt. ja hyvinvointipalvel. hallinto (lautakunta +hallinto+hankehlö)					2
Kulttuuripalvelut	0,97	0,97	0,97	1,20	1,1
Kulttuuripääkaupunki				0,5	1
Kirjasto	9,23	9,23	9,23	9,23	9,1
Nuorisopalvelut	4	3	3	3	3
Työllistäminen (palveluhenkilöt 9,85 + tukipalvelut 5,1)					14,95
Liikuntapalvelut					1
Yhteensä	16,29	15,29	15,29	15,03	32,15

Valtuuston sitovuustaso	TP2016	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020	MTA2020
Tulot		250 409	222 414	221 100	1 108 128	1 025 358
Menot		-1 585 948	-1 673 610	-1 585 294	-4 146 340	-4 103 359
Netto		-1 335 539	-1 451 196	-1 364 194	-3 038 212	-3 078 001

Tekniset palvelut

Tekniselle lautakunnalle kuuluvat vastuualueet: *Teknisten palveluiden hallinto, Kaupunkisuunnittelu- ja joukkoliikennepalvelut, Tilapalvelut, Infra- ja liikuntapaikkapalvelut* sekä *Ympäristö- ja pelastuspalvelut*. Vastuualueet yhdessä muodostavat *Tekniset palvelut*.

Tekniset palvelut luo ja ylläpitää viihtyisää, toimivaa ja turvallista ympäristöä tuottamalla maankäytön, rakennusten, katujen ja yleisten alueiden palveluja asukkaille, matkailijoille, yrityksille, yhteisöille ja kaupungin muille hallintokunnille.

Jäljessä on esitetty kunkin vastuualueen arvioidut ulkoiset tulot ja menot ilman poistoja. Taulukoissa on esitetty myös tulojen ja menojen vertailuluvut eri vuosilta. Luvut eivät ole jokaisen vastuualueen kohdalta vertailukelpoisia organisaatiouudistuksesta johtuvien vastuualuemuutoksien vuoksi.

Teknisen palvelukeskuksen hallinto

Teknisten palveluiden hallinto jakautuu teknisen lautakunnan ja teknisen toimiston kustannuspaikkoihin. Teknisen toimiston kuluihin sisältyy pääosa teknisen johtajan ja teknisten palveluiden toimistopalveluiden henkilöstökustannuksista sekä koko teknisiä palveluita koskevien palveluiden ja toimintojen aiheuttamat kulut.

Teknisten palveluiden hallinto yhteensä

Valtuuston sitovuustaso	TP2018	TA2019	TA2020	TMA2020
Tulot	0	0	0	
Menot	-291 061	-302 936	-319 002	-319 002
Netto	-291 061	-302 936	-319 002	-319 002

TOIMINNALLISET TAVOITTEET				
Toiminnallinen tavoite	Strateginen kytkös	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Palveluprosessin kehittäminen organisaatiouudistusta vastaaviksi, jotta rakenteet ja prosessit ovat tarkoituksenmukaisia, toimivia ja tehokkaita	Toiminnan ja talouden tiukka yhteys. Asiakastyytyväisyyden kohentaminen	kyllä/ei	Palveluprosessit vastaavat organisaation toimintaprosessia vuoden 2020 loppuun mennessä	
Teknisten palveluiden toimintoja ja toimintaympäristöä kehitetään kokonaisvaltaisesti, sisäiset palvelut digitalisoidaan vaiheittain lähtien liikkeelle mm. sähköisten kalentereiden ja arkistointijärjestelmien käyttöönotosta.	Toiminnan ja talouden tiukka yhteys	kyllä/ei	Teknisten palveluiden arkistointisuunnitelma on valmis vuoden 2020 aikana	

Kaupunkisuunnittelu- ja joukkoliikennepalvelut

Maankäyttö- ja rakennuslain 20 §:n mukaan kunnan on huolehdittava alueiden käytön suunnittelusta, rakentamisen ohjauksesta ja valvonnasta alueellaan sekä maapolitiikan harjoittamisesta. Kunnalla on oltava lain mukaan käytettävissä tehtäviin riittävät voimavarat ja asiantuntemus.

Kaupunkisuunnittelun ja joukkoliikennepalvelujen vastuualueeseen kuuluu yleissuunnittelu, kiinteistö- ja mittauspalvelut, kaavoituspalvelut, rakennusvalvonta, paikkatietopalvelut sekä joukkoliikennepalvelut. Kaupunkisuunnittelu vastaa eri tulosalueidensa toiminnasta, maankäytön strategisesta suunnittelusta, maapolitiikasta sekä maakunnalliseen/seudulliseen kaavoitukseen osallistumisesta.

Yleissuunnittelu

Yleissuunnittelu vastaa yleiskaavoituksesta ja kaupunkiympäristöön liittyvien yleis- ja toteutussuunnitelmien laadinnasta, kaupunkikuvasta sekä kaupunkiympäristöön kohdistuvien eri sektoreiden suunnitelmien koordinoinnista.

Kiinteistö- ja mittauspalvelut

Kiinteistö- ja mittauspalveluiden tärkeimmät tehtäväkokonaisuudet ovat kaupungin maa- ja vesialueiden hallinnointi, pohjakartan tuottaminen ja ylläpito, paikkatietojärjestelmän ylläpitäminen sekä kiinteistönmuodostus. Kaupunki toimii kiinteistörekisterinpitäjänä Mäntän asemakaava-alueella ja tuottaa sekä ylläpitää tällä alueella aineistoa valtakunnalliseen kiinteistötietojärjestelmään. Yksikkö huolehtii Mäntän Kaukolämpö- ja Vesihuolto Oy:n johtotietojen ylläpitämisestä ja tuottamisesta. Kaupungin osoitejärjestelmää ylläpitäminen kuuluu yksikön tehtäviin.

Maa- ja vesialueisiin sisältyvät maa- ja vesialueiden vuokratulot sekä maa-alueiden myyntivoitot. Kaupunki omistaa maata noin 1 405 hehtaaria. Kaupungin maaomaisuuteen kuuluu määrärajoja n. 101 ha. Maaomaisuusluetteloita ylläpidetään ja päivitetään vastuualueella.

Tonttien ja maa-alueiden luovutus sekä maa- ja vesialueiden hankinta valmistellaan ja hoidetaan vastuualueen toimesta. Henkilöstön siirroista ja organisaatiomuutoksista johtuen tonttien markkinoinnin organisointi tulee tarkastella uudelleen.

Kaavoituspalvelut

Asemakaavoituksen avulla huolehditaan kaupungin kehityksestä muun muassa elinkeinojen, asumisen, matkailun, elinvoiman ja virkistystoiminnan näkökulmasta. Vuonna 2020 asemakaavoituksella pureudutaan muun muassa keskustojen liikenteellisten ratkaisujen sekä kaupan kehittämiseen sekä päivitetään vanhentuneita asumisen kaavoja Mäntässä ja Kolhossa.

Rakennusvalvonnan tehtävänä on valvoa rakennushankkeeseen ryhtyvän ja hänen asiantuntijoidensa suorittamaa rakennustyötä ja myöntää hankkeille vaadittavat luvat. Rakennusvalvonta edistää hyvän ympäristön ja kaupunkikuvan muodostumista valvomalla maankäyttö- ja rakennuslain sekä kaavojen toteutumista. Vuonna 2020 työestetään rakennusrekisterien tarkistamisprojektia. Tarkoituksena on tarkistaa kunnan kiinteistöihin ja rakennuksiin liittyvien tietojen paikkansa pitävyys ja rekistereiden ajantasaisuus. Tietojen tarkistamisen myötä myös verottajan tiedot kunnan rakennuksista päivittyvät ajan tasalle.

Joukkoliikennepalvelut

Joukkoliikennepalvelut on uusi kustannuspaikka teknisten palveluiden alaisuudessa. Se käsittää asiointi- ja palveluliikenteen, ostetut linja-autovuorot, sekä joukkoliikenteen. Kaupunkistrategian mukaisesti saavutettavuuden vahvistaminen on yksi painopistealue, joten liikenneyhteyksien kehittäminen ja parantaminen on kaupungin vetovoimaisuudelle tärkeä tekijä tulevaisuudessa.

Kaupunkisuunnittelu ja joukkoliikennepalvelut yhteensä

Valtuuston sitovuustaso	TP2018	TA2019	TA2020	MTA2020
Tulot	374 568	302 600	286 750	286 750
Menot	-954 160	-1 077 135	-1 168 635	-1 096 635
Netto	-113 162	-774 535	-881 218	-809 885

TOIMINNALLISET TAVOITTEET				
Toiminnallinen tavoite	Strateginen kytkös	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Vahvistetaan elinvoimaisuutta ja vetovoimaa mm. keskustaympäristöjen kehittämisellä	Taidekaupungin saavutettavuuden, elinvoimaisuuden ja vetovoiman vahvistaminen	kyllä/ei	Mäntän ja Vilppulan keskustojen toteuttamissuunnitelmat, asemakaavamuutoksien tekeminen sekä saavutettavuuden parantaminen tarkentamalla liikenteen kehittämissuunnitelma	
Toimitustuotanto sopeutetaan asiakkaan tarpeita ja aikatauluja palvelevaksi.	Asiakastytyväisyyden kohentaminen. Toiminnan ja talouden tiukka yhteys.	kyllä/ei	Kiinteistöjaotuksen eheyttäminen	
Lupa- ja asiointipalveluiden saavutettavuuden sekä prosessien tehostaminen digitalisoimalla palveluita ja prosesseja aktiivisesti	Asiakastytyväisyyden kohentaminen sekä toiminnan ja talouden tiukka yhteys	kyllä/ei	Rakennusrekisterin tietojen ajan tasalle saattamista toteutetaan projektisuunnitelman mukaisesti	

Tilapalvelut

Tilapalveluiden vastuualueen tehtäviin kuuluvat rakennuttaminen sekä kaupungin palvelukiinteistöjen ylläpitäminen sekä niihin kuuluvien kiinteistönhoito-, siivous- ja ateriapalvelut järjestäminen.

Kiinteistöjen ylläpito

Tilapalvelut hallinnoi kaupungin rakennuksia ja tarjoaa tiloja eri palvelualueille, joita laskutetaan kiinteistöjen ylläpidosta sisäisellä vuokralla. Sisäinen vuokra sisältää käyttö- ja ylläpitokulut sekä osan pääomakuluista. Kiinteistöjen ylläpitoon kuuluu kiinteistönhallinta, kiinteistönhoito sekä kunnossapito. Kiinteistönhuoltopalvelut huolehtivat päivittäisen kiinteistöjen toimivuuden, tekevät ennakkohuollot sekä huolehtivat piha- ja viheralueista. Pihatyöt toteutetaan osittain infrapalvelut-vastuualueen resursseilla. Kunnossapidon tavoitteena on huolehtia että kiinteistö on käyttökunnossa ja kunnossapitotarpeet on huomioitu käyttäjien asettamat vaatimukset huomioiden. Kiinteistöjen ylläpidon tulevaisuuden haasteena on kiinteistöjen käytettävyyden säilyttäminen sekä käyttäjien

asettamien vaatimukset mukaisesti tehokkaiden tilaratkaisujen löytäminen ja ylimääräisistä kiinteistöistä luopuminen.

Siivous- ja ruokapalvelut

Siivouspalvelujen puolella rakennusten siivouksella ja ylläpidolla luodaan viihtyisät ja turvalliset puitteet kaupungin palvelutuotannon toimintaan.

Ruokapalvelut valmistaa ateriat lasten, oppilaiden ja erityisryhmien tarpeisiin, henkilöstöruokailuun sekä erilaisiin koulutuksiin, tapahtumiin ja kokouksiin. Valmistuskeittiötä on kahdeksan ja yksi jakelupiste (Kolhon päiväkot).

Siivous- ja ruokapalvelut keskittyy vuoden 2020 aikana työntekijöiden jaksamiseen työtehtävissä ja kohteissa. Myös yhteistyötä sivistyspalveluiden kanssa jatketaan ja kehitetään. Palvelurakenteen tarkistaminen ja käytettävissä olevat resurssit tulee ottaa huomioon suunnittelukaudella 2020. Eläköitymiset vaikuttavat organisaation kehittymiseen. 01.10.2019 alkaen siivous- ja ruokapalvelut on tuottanut myös Pihlajakodin kyseiset palvelut. Pihlajakoti oli aiemmin Mäntänvuoren terveyden alainen yksikkö.

Tilapalvelut yhteensä

Valtuuston sitovuustaso	TP2018	TA2019	TA2020	MTA2020
Tulot	7 832 022	6 559 213	6 577 936	6 577 936
Menot	-6 472 324	-5 146 223	-5 351 261	-5 291 901
Netto	1 359 698	1 412 980	1 226 675	1 286 035

TOIMINNALLISET TAVOITTEET				
Toiminnallinen tavoite	Strateginen kytkös	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Kaupungin omien kiinteistöjen hoito, ylläpito ja kehittäminen on aktiivista, suunnitelmallista ja jatkuvaa.	Asuin ympäristön viihtyisyyden ja elinympäristön turvallisuuden edistäminen. Toiminnan ja talouden tiukka yhteys	kyllä/ei	Toimintojen uudelleen järjestäminen. Kiinteistöselvityksen tarkentaminen mm. kuntokartoituksia ja käyttöasteselvityksiä apuna käyttäen, jotta saadaan tavoiteluettelo ylläpidettävistä ja luovuttavista kiinteistöistä	
Rakenteet ja prosessit ovat tarkoituksenmukaisia, toimivia ja tehokkaita	Toiminnan ja talouden tiukka yhteys	kyllä/ei	Sisäisen vuokran järjestelmää tarkastellaan, päivitetään ja otetaan kokonaisuudessaan käyttöön talousarvion 2021 laadintaprosessissa	

Toimintojen sopeuttaminen yhteiskunnalliset muutokset, väestökehitys- ja verotuloennusteet sekä ihmisten muuttuvat palvelutarpeet ja kulloinkin käytettävissä olevat resurssit huomioon ottaen	Toiminnan ja talouden tiukka yhteys ja osaamisen kehittäminen	kyllä/ei	Uuden organisaation tuomat muutokset on tuotu henkilöstösuunnitelmaan	
Huolehditaan suunnitelmallisesti, että ihmiset ovat osaamistaan vastaavissa työtehtävissä ja resurssit ovat oikein mitoitettuja suhteessa toimintoihin asiakkaiden tarpeet huomioonottaen	Toiminnan ja talouden tiukka yhteys, osaamisen kehittäminen ja lähipalveluiden turvaaminen	kyllä/ei	Vuoden 2020 aikana selkeytetään palveluiden tasoa ja henkilöstön muutokset ja eläköitymisen tuomat muutokset on saatu valmiiksi kevään aikana	

Infra- ja liikuntapaikkapalvelut

Infrapalvelut-vastuualueeseen kuuluu infran rakennuttaminen ja ylläpito: kadut, puistot, yleiset alueet, torit, matonpesupaikat, satamat, metsät, yksityistiet ja uutena toimintana liikuntapaikat.

Kadut

Kustannuspaikka vastaa liikenne- ja yleisten alueiden ylläpidosta. Mäntän alueella 1/3 teiden talvikunnossapidosta hoidetaan omalla kalustolla ja loput yksityisten urakoitsijoiden toimesta. Vilppulassa ja Kolhossa talvikunnossapito ostetaan kokonaisuudessaan ulkopuolisilta urakoitsijoilta. Kesäkunnossapito hoidetaan Mäntän alueella pääasiassa omalla kalustolla, Vilppulassa omalla kalustolla ja ulkopuolisten urakoitsijoiden toimesta ja Kolhossa pääosin ulkopuolisten urakoitsijoiden toimesta etäisyydestä johtuen.

Puistot ja yleiset alueet (sis. torit, pihat ja leikkipaikat, venesatamat, matonpesupaikat)

Kustannuspaikka vastaa mainittujen alueiden ylläpidosta: yleisestä siisteydestä, viihtyisyydestä ja turvallisuudesta. Kaupunkikuvan siisteyteen ja parantamiseen kiinnitetään edelleen erityistä huomiota. Resurssien vähäisyydestä johtuen painopistealueet ovat taajamien keskustat. Muilla alueilla tulee vääjäämättä hoitotason laskua. Toistaiseksi vastuualueeseen kuuluu myös osittain kiinteistöjen käsin tehtävät piha-alueiden talvi- ja kesäkunnossapitotyöt.

Leikkipaikkasuunnitelmaa toteutetaan tehdyn selvityksen mukaisesti (tekninen lautakunta 16.11.2010 §123). Kuluttajaturvallisuuslain (920/2011, §7) määräämät toimenpiteet toteutetaan julkisilla leikkikentillä ja koulujen ja päiväkotien leikkipaikoilla.

Metsät ja yksityistiet

Vilppulan alueen metsäsuunnitelma on valmistunut vuonna 2011 ja Mäntän alueen vuonna 2018. Suunnitelmat sisältävät yhteensä 630 hehtaaria metsämaata, mihin sisältyy myös puistometsiä. Vuoden 2019 hakkuutulo on 60.000 euroa, mikä vastaa noin 1 800 m³:n hakkuuta. Kaupungin hankintahakkuut ja hoitotyöt tehdään ostopalveluina. Alueiden kunnossapito sisältää 6,2 hehtaarin

aukkojen istuttamisen sekä hankintahakkuiden kustannukset. Lisäksi on tarkoitus ostopalveluna suorittaa kesällä taajama-alueiden tienvarsien ja puistoalueiden raivausta viihtyisyyden parantamiseksi.

Kaupungin alueella on 159 tiekuntaa, joista kunnossapitoavustusta saa 89 tiekuntaa. Perusparantamisavustusta maksetaan sellaisille tiekunnille, jotka saavat ELY-keskuksen avustusta tai Kemera-avustusta, kun tiellä on kolme vakinaista asuntoa tai tiellä on huomattava liikenteellinen merkitys. Lisäksi menoissa on kaupungin omistamien maa-alueiden tieyksikkömaksut yksityistiekunnille. Teknisen lautakunnan tiejaosto hoitaa yksityistielain mukaiset tehtävät vuonna 2019, jotka on pantu vireille viimeistään vuoden 2018 aikana. Uuden yksityistielain mukaan tiejaoston toimivalta kaikilta osin lakkaa vuoden 2020 alussa.

Liikuntapaikat

Infrapalveluiden uutena kustannuspaikkana on liikuntapaikat. Kustannuspaikka vastaa siitä, että kaupungin eri liikuntapaikat ovat asiakkaiden käytettävissä turvallisesti ja asianmukaisesti. Kustannuspaikka myy lisäksi Mäntän Jääareena Oy:lle eri palveluja sekä hoitaa uimahallin uinninvalvontatehtävät. Liikunnan kehittämishankkeet ja hyvinvointityö on siirretty pääasiassa kulttuuri- ja hyvinvointipalveluille.

Infrapalvelut yhteensä

Valtuuston sitovuustaso	TA2019	TA2020	MTA2020
Tulot	99 000	99 000	99 000
Menot	-1 485 444	-1 625 622	-1 611 572
Netto	-1 386 444	-1 526 622	- 1 512 572

TOIMINNALLISET TAVOITTEET				
Toiminnallinen tavoite	Strateginen kytkös	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Toimintoja sopeuttaminen ja tehokkuuden lisääminen kaupunkistrategian mukaisesti	Toiminnan ja talouden tiukka yhteys	kyllä/ei	Infrapalvelut – vastuualueen sisäisen yhteistyön tiivistäminen valmis 12/2020 mennessä	
Toimintoja sopeutetaan yhteiskunnalliset muutokset, väestökehitys- ja verotulonnusteet sekä ihmisten muuttuvat palvelutarpeet ja kulloinkin käytettävissä olevat resurssit huomioon ottaen	Toiminnan ja talouden tiukka yhteys	kyllä/ei	Tehdään selvitys kaupungin metsien hoitotavasta vuonna 2021 alkaen eläköitymisen johdosta 12/2020 mennessä	

Ympäristö- ja pelastuspalvelut

Ympäristöterveydenhuolto ja ympäristösuojelu (Keurusselän ympäristölautakunta ja ympäristönsuojelujaos)

Keuruun, Jämsän, Mänttä-Vilppulan ja Virtain kaupunkien sekä Kuhmoisten ja Ruoveden kuntien yhteisen Keurusselän ympäristölautakunnan sekä Keuruun ja Mänttä-Vilppulan kaupunkien

yhteisen Keurusselän ympäristönsuojelijaoston isäntäkuntana toimii Keuruun kaupunki. Ympäristölautakunnan tehtävänä on elinympäristöön vaikuttavin toimenpitein edistää väestön terveyttä ja hyvinvointia. Lautakunta huolehtii kansanterveyslain (66/1972) 1 §:ssä ja terveyshuoltolain (1326/2010) 21 §:ssä mainittujen lakien mukaisista ympäristöterveydenhuollolle määrätyistä tehtävistä Keuruun, Jämsän, Mänttä-Vilppulan ja Virtain kaupunkien sekä Kuhmoisten ja Ruoveden kuntien osalta ja käyttää niissä lautakunnalle annettua päätösvaltaa.

Keurusselän ympäristönsuojelijaoston tehtävänä on edistää ympäristön säilymistä ekologisesti kestävä, arvoiltaan monimuotoisena, viihtyisänä ja virikkeellisenä. Ympäristönsuojelijaosto huolehtii kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle lainsäädännössä säädettyistä tehtävistä toimialueensa Keuruun ja Mänttä-Vilppulan kaupunkien osalta ja käyttää niissä jaostolle annettua päätösvaltaa. Ympäristönsuojeluviranomainen on myös lainsäädännön mukainen kunnan maan- aineslupa- ja valvontaviranomainen.

Keurusselän ympäristön- ja terveydensuojelutoimisto laskuttaa yhteistyökunnilta yhteistoimintasopimuksen mukaisesti kuntien maksuosuuden asukaslukujen mukaisessa suhteessa lukuun ottamatta eläinlääkintää, jossa 25 % maksuosuudesta määräytyy kunnassa olevien maidontuotantotilojen lukumäärän perusteella. Vuoden 2020 maksuosuutta ei ole vielä vahvistettu.

Pelastuspalvelut (Pirkanmaan pelastuslaitos)

Pelastuspalveluista (palo- ja pelastustoimi) huolehtii Pirkanmaan pelastuslaitos. Kuntien maksuosuudet perustuvat asukaslukupohjaiseen kustannusjakoon pelastuslaitoksen budjetin mukaisesti. Vuoden 2020 maksuosuutta ei ole vielä vahvistettu.

Ympäristö- ja pelastuspalvelut yhteensä

Valtuuston sitovuustaso	TP2018	TA2019	TA2020	MTA2020
Tulot	0	0	0	
Menot	-922 760	-1 090 586	-1 107 560	-1 107 560
Netto	-922 760	-1 090 586	-1 107 560	-1 107 560

TOIMINNALLISET TAVOITTEET				
Toiminnallinen tavoite	Strateginen kytkös	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Palvelut kohdennetaan sekä asiakkaiden tarpeiden, että palvelutarvemitoitusten avulla, maakuntauudistuksen aiheuttamiin muutoksiin varautuminen	Lähipalveluiden turvaaminen, toiminnan ja talouden tiukka yhteys	kyllä/ei	Selvitys ympäristönsuojelun järjestämistavasta on tehty 2020	

Tekniset palvelut yhteensä

Valtuuston sitovuustaso	TP 2016	TP 2017	TP2018	TA2019	TA2020	MTA 20200
Tulot	+8 069 927	+8 539 802	+8 547 7000	+7 181 993	6 963 686	6 963 686
Menot	-11 560 863	-11 020 458	-11 227 503	-10 212 160	-9 572 080	-9 426 670
Netto	-3 490 936	-2 480 656	-2 679 803	-3 030 167	-2 608 394	-2 462 984

Sosiaali- ja terveyspalvelut

Kaupunki on järjestänyt sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut ulkoistettuna ostopalveluna 1.1.2013 lukien. Voimassa oleva palvelusopimus on tehty ajalle 1.8.2016-31.7.2031. Palveluiden vastuullisena tuottajana toimii Pihlajalinna-konserniin kuuluva Mäntänvuoren Terveys Oy, joka on kaupungin ja Pihlajalinna Oy:n perustama yhtiö. Vuoden 2015 alusta on käynnistynyt Juupajoen kunnan kanssa muodostettu sosiaali- ja terveystoimen yhteistoiminta-alue, jonka vastuukuntana toimii Mänttä-Vilppulan kaupunki.

Palveluiden tilaus

Kaupungin organisaatiossa toimii peruspalvelulautakunta, joka on kuntalain 77§:n mukainen Mänttä-Vilppulan ja Juupajoen yhteinen lautakunta. Lautakunnassa on 7 jäsentä; Mänttä-Vilppulasta 4 ja Juupajoelta 3. Lautakunnan yksilöjaoston kolmesta jäsenestä 2 on Mänttä-Vilppulasta ja 1 Juupajoelta.

Peruspalvelulautakunnan vastuulla on palvelusopimuksen toteutumisen valvonta. Lisäksi sopimukseen sisältyy tilaajan ja tuottajan edustajista koostuva yhteinen ohjausryhmä. Palvelujen laillisuusvalvonnasta vastaavat palvelujohtaja (sosiaalihuollon valvonta) ja hallintoylilääkäri (terveyspalvelujen valvonta).

Vastuualue palvelutilaus sisältää palvelutilauksen lisäksi peruspalvelulautakunnan, sote-hallinnon, Mänttä-Vilppulan vanhusneuvoston, Mänttä-Vilppulan eläkemenoperusteiset maksut ja kaupungin omista ja purettujen kuntayhtymien työsuhteista sekä terveyspalvelujen tulot, jotka kertyvät kaupungille.

pä

Vuoden 2020 talousarviossa on vastuualueella palvelutilaus huomioitu seuraavat seikat:

henkilöstöstä vastuualue sisältää palvelujohtajan, hallintoylilääkärin, toimistosihteerin ja kouluttajalääkärin sekä koulutuksessa olevien lääkäreiden palkat.

Ict- palveluihin on sisällytetty Pirkanmaalla yhdessä kehitettävistä asioista lakisääteiset muutokset eli Kanta-liittymien ja kuvantamisen Kvarkki-liittyminen, Rai:n maakunnallisen käyttöönoton viimeistely ja Omaolon laajentaminen.

Terveyspalvelujen tuloihin sisällytetään uudet maksut koskien hoitaja vastaanottoja ja ryhmävastaanottoja.

Palveluiden tilaus, Mänttä-Vilppula

Valtuuston sitovuustaso	TP2016	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020	MTA2020
Tulot			1 133 059	1 316 235	1 087 570	1 141 270
Menot			-42 733 741	-42 832 757	-44 015 726	-44 015 726
Netto			-41 600 275	-41 516 522	-42 928 156	-42 874 456

Palveluiden tilaus, Juupajoki

Valtuuston sitovuustaso	TP2018	TA2019	TA2020	MTA2020
Tulot	227 708		6 591 420	6 601 660
Menot	-6 882 813		-6 876 759	- 6 876 759
Netto	-6 720 863		-285 339	-275 099

TOIMINNALLISET TAVOITTEET				
Toiminnallinen tavoite	Strateginen kytkös	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Kaupungissa on saatavilla laadukkaat sosiaali- ja terveystalvelut	Varmistetaan kaupungin vastuulla olevien lähipalveluiden saatavuus, monipuolisuus ja laadukkuus	Kyllä/Ei	Palvelusopimuksen mukainen palvelutuotanto jatkuu; asiakas saa palvelun tarpeensa mukaisella tavalla	
Aktiivinen vaikuttaminen soteuudistus valmistelussa	Vaikutetaan ja ollaan aktiivisesti mukana julkisissa rakenneuudistushankkeissa ja muissa kehittämishankkeissa	Kyllä/Ei	Osallistutaan ja tuodaan aktiivisesti esille alueemme toimintamallia	
Ajantasalla olevat palvelut	Varmistetaan kaupungin vastuulla olevien lähipalveluiden saatavuus, monipuolisuus ja laadukkuus	Kyllä/Ei	Palveluja kehitetään yhteistyössä palveluntuottajan, kaupungin ja kolmannen sektorin kanssa ottaen huomioon paikalliset olosuhteet ja tarpeet; mm. VESOTE- JA KEHYS-hankkeet	
Kuntalaisten osallisuuden lisääminen	Asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia lisätään monipuolisesti	Kyllä/Ei	Asiakasraadin hyödyntäminen palvelujen tuottamisessa ja kehittämisessä; tiedotus- ja keskustelutilaisuudet kuntalaisille	

Sosiaalipalvelut

Vastuualue sosiaalipalvelut sisältää lastensuojelun, sosiaalityön, sosiaalipäivystyksen, asumisen ostopalvelujen tulot, sosiaalihuoltolain mukaiset tukipalvelut perheille ja toimeentulotuen.

Henkilöstöstä vastuualue sisältää johtavan sosiaalityöntekijän, 4 sosiaalityöntekijää (3 sosiaalityöntekijää lapsiperheiden sosiaalityössä, 1 sosiaalityöntekijä aikuissosiaalityössä), sosiaaliohjaajan lapsiperheiden sosiaalityössä ja etuuskäsittelijän. Etuuskäsittelijän eläköityessä esitetään palkattavaksi sosiaaliohjaajaa/sosionomia aikuissosiaalityöhön.

Lastensuojelun osalta on varauduttu lakimuutoksen, jonka mukaan jälkihuolto kestää 25-vuotiaaksi saakka (vuonna 2019 jälkihuolto kestää 21-vuoteen saakka). Lastensuojelun sijoituksissa on varauduttu 20 sijoitukseen, joista 13 toteutuu sijaisperheissä, 1 ammatillisessa perhekodissa ja 6 lastensuojelulaitoksissa.

Sosiaalipalvelut, Mänttä-Vilppula

Valtuuston sitovuustaso	TP2018	TA2019	TA2020	MTA2020
Tulot	252 852	169 095	193 700	193 700
Menot	-1 928 617	-1 599 454	-2 117 315	-2 117 315
Netto	-1 675 765	-1 430 359	-1 923 615	-1 923 615

Sosiaalipalvelut, Juupajoki

Valtuuston sitovuustaso	TP2018	TA2019	TA2020	MTA2020
Tulot	24 837		31 960	31 960
Menot	-247 089		-133 661	-133 661
Netto	-203 252		-101 701	-101 701

TOIMINNALLISET TAVOITTEET				
Toiminnallinen tavoite	Strateginen kytkös	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Väestön palveluohjaus sosiaali- ja terveyspalveluissa toimii (hyvinvointikertomus 5)	Varmistetaan kaupungin vastuulla olevien lähipalveluiden saatavuus, monipuolisuus ja laadukkuus	Kyllä/Ei	Palveluohjaus toimii myös lapsiperheille ja nuorille	
Ajantasalla olevat palvelut	Varmistetaan kaupungin vastuulla olevien lähipalveluiden saatavuus, monipuolisuus ja laadukkuus	Kyllä/Ei	Systeemisen lastensuojelun mallin käyttöönotto lastensuojelussa	
Yhteistyön tiivistäminen lapsiperheiden ja nuorten palvelujen toteuttamisessa	Varmistetaan kaupungin vastuulla olevien lähipalveluiden saatavuus, monipuolisuus ja laadukkuus	Kyllä/Ei	Yhteisten toimintatapojen sopiminen esim. koulupoissaolojen ja päihteiden käytön vähentämiseksi	

Vanhus- ja vammaispalvelut

Vastuualue sisältää vammaisten ja vanhusten omaishoidon tuen, vammaisten taloudelliset tukitoimet, vaikeavammaisten palvelut (taloudelliset tukitoimet, asunnon muutostyöt, palveluasumisen, henkilökohtaisen avun ja kuljetuspalvelut), kehitysvammaisten asumispalvelut, kehitysvammaisten työ- ja päivätoiminnan, kehitysvammaisten ja ikäihmisten perhehoidon, kotihoidon tulot ja vuokramenot, Tukipalvelujen tulot ja sotainvalidien ja –veteraanien palveluja, sarapihan ja Punatulkun päiväkeskusten tulot sekä vanhusten palveluasumisen tulot.

Autetun asumisen yksikkö Pihlajakoti siirtyi kaupungin vastuulle 1.10.2019 alkaen ja on budjetoitu vanhus- ja vammaispalvelujen vastuualueelle.

Talousarvioesitys sisältää säännöllisen kotihoidon maksujen tarkistuksen.

Vanhus- ja vammaispalvelut, Mänttä-Vilppula

Valtuuston sitovuustaso	TP2018	TA2019	TA2020	MTA2020
Tulot		3 922 200	4 063 540	4 091 540
Menot		-2 975 319	-3 918 885	- 3 888 885
Netto		946 881	144 655	202 655

Vanhus- ja vammaispalvelut, Juupajoki

Valtuuston sitovuustaso	TP2018	TA2019	TA2020	MTA2020
Tulot			623 180	623 180
Menot			-243 997	-243 997
Netto			379 203	379 203

TOIMINNALLISET TAVOITTEET				
Toiminnallinen tavoite	Strateginen kytkös	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
		Kyllä/Ei		
Ajantasalla olevat palvelut	Rakenteet ja prosessit ovat tarkoituksenmukaisia, toimivia ja tehokkaita	Kyllä/Ei	Maksukortin käyttöönotto vpl- ja shl-kuljetuspalveluissa; kuljetuspalvelujen järjestäjätahon valitseminen/kilpailuttaminen	
Pirkanmaan maakuntayhteistyön hyödyntäminen	Rakenteet ja prosessit ovat tarkoituksenmukaisia, toimivia ja tehokkaita	Kyllä/Ei	Henkilökohtaisen avun, perhehoidon ja omaishoidon tuen keskuksen valmisteluun osallistuminen ja hyödyntäminen	

Sosiaali- ja terveysterveystyöpalvelut yhteensä

Valtuuston sitovuustaso	TP2016 u	TP2017 u	TP2018 u	TA2019 u	TA2020	MTA2020
Tulot	8 530 430	6 379 534	6 897 579	5 407 530	5 344 810	5 426 510
Menot	-48 206 647	-47 844 577	-50 951 773	-47 407 530	-50 141 926	-50 021 926
Netto	-40 802 117	-42 316 737	-44 054 194	-42 519 746	-44 797 116	-44 595 416

Sosiaali- ja terveysterveystyöpalvelut yhteensä Juupajoki

Valtuuston sitovuustaso	TP2016	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020	MTA2020
Tulot					7 245 560	7 256 800
Menot					-7 254 417	-7 254 417
Netto					--8 857	2 383

TUOSLASKELMAOSA

Talousarvion ja -suunnitelman kokonaistaloudellinen kuva välittyy tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta. Tuloslaskelma osoittaa tulo- ja menojen riittävyyden palvelujen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin. Oheinen tuloslaskelma on laadittu ulkoisista tuotoista ja kuluista.

Tuloslaskelma osoittaa, riittääkö tulo- ja menojen riittävyys palvelutoiminnan menoihin, korkoja muihin rahoitusmenoihin, pitkävaikutteisen omaisuuden jaksottamisesta aiheutuviin poistoihin ja arvonalentumisiin. Vakaan talouden lähtökohtana on, että toiminnan menot sopeutetaan keskeisten tuloerien kehitykseen.

Toimintatuotot muodostuvat myynti- ja maksutuotoista, tuista ja avustuksista, vuokratuotoista ja muista toimintatuotoista. **Toimintakulut** muodostuvat henkilöstökuluista, palvelujen ostosta, aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostosta, avustuksista, vuokrasta ja muista kuluista. Talousarvion 2020 toimintatuotot ovat + 17 920 810 euroa ja toimintakulut yhteensä - 84 428 939 euroa. Toimintatuotoissa ja -menoissa on mukana koko sosiaali- ja terveystalouden yhteistoiminta-alueen luvut.

Toimintakate

Toimintakate on tuloslaskelman ensimmäinen välitulos (toimintatuottojen ja toimintakulujen erotus, eli nettomenot). Se kertoo kuinka paljon käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Toimintakate on kunnan tuloslaskelmassa aina alijäämäinen. Toimintakatteeksi muodostuu - 66 508 129 euroa. Kunnassa toimintakate on aina vahvasti negatiivinen ja se kertoo kuinka paljon kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Verotulot

Verotulot koostuvat kunnan tuloverosta, yhteisöveron tuotosta ja kiinteistöverosta. Kunnallisveroarvio perustuu Suomen Kuntaliiton laatimaan verotulokehikkoon. Mänttä-Vilppulan tuloveroprosentti vuodelle 2020 on 22,00. Veroprosenttia on pidetty samalla tasolla vuodesta 2013 lähtien. Kunnallisveroa arvioidaan v. 2020 kertyvän yhteensä 35 350 000 euroa. Kiinteistöverotilitysten arvioidaan olevan n. 3,15 miljoonaa euroa. Yhteisöverotuloarvio vuodelle 2020 on 2,85 miljoonaa euroa. Verotulojen kokonaistuotto on siten arviolta 41 350 000 euroa.

Mänttä-Vilppulan kaupungin kiinteistöveroprosentit vuodelle 2020 ovat:

- yleinen kiinteistöveroprosentti 1,10
- vakituinen asuinrakennus 0,60
- muu asuinrakennus 1,15
- voimalaitosrakennukset 1,40

Yhteenvedo verotuloista, 1 000 euroa

	TP2015	TP2016	TP2017	TP 2018	TA2019	TA2020
Verolaji						
Kunnallisvero	37 316	36 201	35 684	34 122	36 250	35 350
Muutos -%		-3,0 %	-1,4 %	-4,4 %	6,2 %	-2,5 %
Kiinteistövero	2 887	2 896	3 252	3 145	3 150	3 150
Muutos -%		0,3 %	12,3 %	-3,3 %	0,2 %	0,0 %
Yhteisövero	1 514	1 422	1 701	2 046	2 300	2 850
Muutos -%		-6,1 %	19,6 %	20,3 %	12,4 %	23,9 %

Valtionosuudet

Kunnan peruspalvelujen valtionosuuden, ns. yhden putken valtionosuus, perusteena ovat sosiaali- ja terveydenhuollon, esi- ja perusopetuksen ja yleisten kirjastojen laskennalliset kustannukset sekä asukaskohtaisen taiteen perusopetuksen ja kuntien yleisen kulttuuritoimen laskennalliset perusteet. Lisäksi valtionosuusjärjestelmään kuuluu verotuloihin perustuva valtionosuuden tase, jolla valtionosuutta lisätään tai vähennetään. Yhden putken valtionosuuden ulkopuolelle jäävät erät laskennalliset valtionosuudet kuten liikunta, nuorisotyö, kansalaisopisto, taiteen perusopetus (tuntiperusteinen) ja aamu- ja iltapäivätoiminta.

Valtionosuuksien kokonaismäärä vuodelle 2020 on arvioitu Kuntaliiton tuottaman ennustelaskelman perusteella. Valtionosuuksia arvioidaan kertyvän yhteensä 25 200 000 euroa.

Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot ja -kulut esitetään ennen vuosikatetta verorahoituksen jälkeen. Rahoituserissä merkittävin erä on korkokulut. Tulopuolella isoimpia eräitä ovat kuntayhtymistä tulevat peruspääoman korot. Korkotason arvioidaan pysyvän edelleen erittäin alhaisella tasolla. Kaupunki on tehnyt korkosuojauksia lainasalkkuunsa sitomalla lainakantaa osin kiinteisiin korkoihin. Kokonaisarvio korkokuluista on n. 465 000 euroa. Yhteensä rahoitustuottojen kanssa rahoitusmenojen netto on arviolta n. 135 000 euroa.

Vuosikate

Vuosikate on tuloslaskelman välitulos, josta ilmenee, kuinka paljon tulorahoituksesta jää juoksevien toiminnan kulujen jälkeen käytettäväksi investointeihin. Mikäli vuosikate riittää kattamaan pitkävaikutteisista tuotantotoimista aiheutuneet kulut eli poistot, on kaupungin talous tuloslaskelman valossa tasapainossa. Jos vuosikate on negatiivinen, kaupunki käyttää pääomaansa käyttötalousmenojen kattamiseen.

Talousarvioesityksessä vuosikatteeksi muodostuu 176 871 euroa (TA2019 458 344 euroa).

Poistot

Poistot ovat kaupungin käyttöomaisuuden jaksettavia vuosikuluja. Poistot on laskettu kaupunginvaltuuston hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti.

Poistojen arvioidaan olevan 2 641 516 euroa.

Tilikauden tulos

Tuloslaskelman viimeinen välitulos kertoo tilikaudelle jaksettujen tulojen ja menojen erotuksen. Positiivinen tulos lisää kaupungin vapaata omaa pääomaa tai kaupungin varauksia. Negatiivinen tulos syö omaa pääomaa eikä varauksia ole mahdollista tehdä. Vuoden 2020 tulos on -2 464 645 euroa alijäämäinen.

Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat poistoero- ja tuloksenkäsittelyeriä. Näiden jälkeen muodostuu tilikauden ylijäämä/alijäämä. Tilikauden alijäämäksi muodostuu -2 460 495 euroa.

TULOSLASKELMA, ulkoinen (sis. Juupajoki)

	TP2018	TA2019	TA2020	MTA2020
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	5 193 902	2 140 769	8 520 840	8 502 010
Maksutuotot	4 695 164	4 554 705	5 159 130	5 187 130
Tuet ja avustukset	787 832	577 300	536 000	536 000
Muut toimintatuotot	4 391 347	1 747 335	3 695 670	3 695 670
TOIMINTATUOTOT	15 068 245	9 020 109	17 911 640	17 920 810
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-18 163 720	-18 127 303	-19 667 664	-19 247 582
Palvelujen ostot	-51 053 590	-49 950 153	-57 960 581	-58 562 478
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 709 780	-2 808 202	-2 831 137	-2 830 237
Avustukset	-2 820 632	-3 087 910	-3 795 610	-3 015 610
Muut toimintakulut	-1 780 343	-826 497	-796 282	-773 032
TOIMINTAKULUT	-78 528 065	-74 800 065	-85 051 274	-84 428 939
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-63 459 820	-65 779 956	-67 139 634	-66 508 129
Verotulot	39 313 713	41 700 000	41 350 000	41 350 000
Valtionosuudet	25 425 910	24 450 000	25 200 000	25 200 000
Korkotuotot	139 795	250 800	130 000	130 000
Muut rahoitustuotot	751 202	255 000	470 000	470 000
Korkokulut	-454 715	-415 000	-465 000	-465 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-16 785	-2 500	135 000	135 000
VUOSIKATE	1 699 300	458 344	-454 634	176 871
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 854 177	-2 604 772	-2 641 516	-2 641 516
TILIKAUDEN TULOS	-1 154 877	-2 146 428	-3 096 150	-2 464 645
Poistoeron muutos	4 150	4 150	4 150	4 150
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 150 727	-2 142 278	-3 092 000	-2 460 495

	Sito- vuus 1)	Määrärahat (ulkoinen)			Tuloarviot (ulkoinen)		
		Alkup. Talousarvio	TA:n muutokset	Yhteensä	Alkup. Talousarvio	TA:n muutokset	Yhteensä
KÄYTTÖTALOUS							
Kaupunginvaltuusto	N	73 360		73 360			
Tarkastuslautakunta	N	30 000		30 000			
Konsernipalvelut	N	3 805 189	-121 400	3 683 789	2 214 540		2 214 540
Kaupunginhallitus ja yleishallinto	N	1 719 968	-110 000	1 609 968	2 000 000		2 000 000
HR ja viestintäpalvelut	N	781 237	-23 000	758 237	163 800		163 800
Sisäiset tukipalvelut	N	1 303 984	11 600	1 315 584	50 740		106 053
Sosiaali- ja terveyspalvelut	N	56 103 596	-30 000	56 073 596	12 762 870	91 940	12 854 810
Sivistyspalvelut	N	12 581 718	-282 544	12 299 174	840 360		840 360
Sivistystoimen hallinto	N	306 608		306 608			0
Varhaiskasvatuspalvelut	N	3 343 654	-66 446	3 277 208	344 000		344 000
Esi- ja perusopetus	N	7 283 080	-176 796	7 106 284	310 060		310 060
Lukiokoulutus	N	1 039 091	-36 302	1 002 789			0
Kansalaisopisto ja muut sivistyspalvelut	N	502 996	-3 000	499 996	185 300		185 300
Kasvatuksen ja opetuksen yksilölliset palvelut	N	106 289		106 289	1 000		1 000
Kulttuuri- ja hyvinvointipalvelut	N	3 187 997	-42 981	3 145 016	1 089 120	-82 770	1 006 350
Kulttuuripalvelut hallinto	N	153 142	-27 770	125 372	79 620	-27 770	51 850
Kulttuuripalvelut	N	252 011	-10 211	241 800	32 000	-5 000	27 000
Kirjastopalvelut	N	545 624		545 624	11 500		11 500
Nuorisopalvelut	N	138 704		138 704			0
Työllisyys- ja kasvupalvelut	N	1 502 958		1 502 958	684 000		684 000
Liikunta- ja järjestöpalvelut	N	595 558	-5 000	590 558	282 000	-50 000	232 000
Tekniset palvelut	N	9 226 754	-145 410	9 081 344	1 004 750	0	1 004 750
Tekninen hallinto	N	312 276		312 276			0
Kaupunkisuunnittelu- ja joukkoliikennepalvelut	N	1 138 237	-72 000	1 066 237	285 750		285 750
Tilapalvelut	N	5 078 781	-59 360	5 019 421	620 000		620 000
Infrapalvelut	N	1 593 154	-14 050	1 579 104	99 000		99 000
Ympäristö- ja pelastuspalvelut	N	1 104 306		1 104 306			0
TULOSLASKELMA							
Verotulo					41 350 000		41 350 000
Valtionosuudet					25 200 000		25 200 000
Korkotulot					130 000		130 000
Muut rahoitustulot					470 000		470 000
Korkomenot		465 000		465 000			
Muut rahoitusmenot							
Satunnaiset erät							
YHTEENSÄ		85 473 614	-622 335	84 851 279	85 061 640	9 170	85 070 810

1) N=sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio

